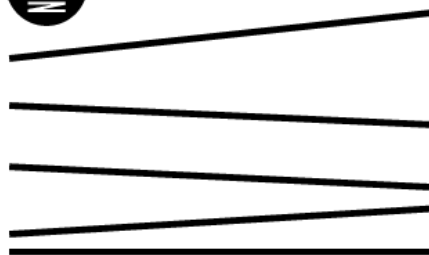

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Brandes, Edvard.

Titel | Title:

Et Besøg : Skuespil i to Akter.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : P. G. Philipsens Forlag, 1882

Fysiske størrelse | Physical extent:

91 s.

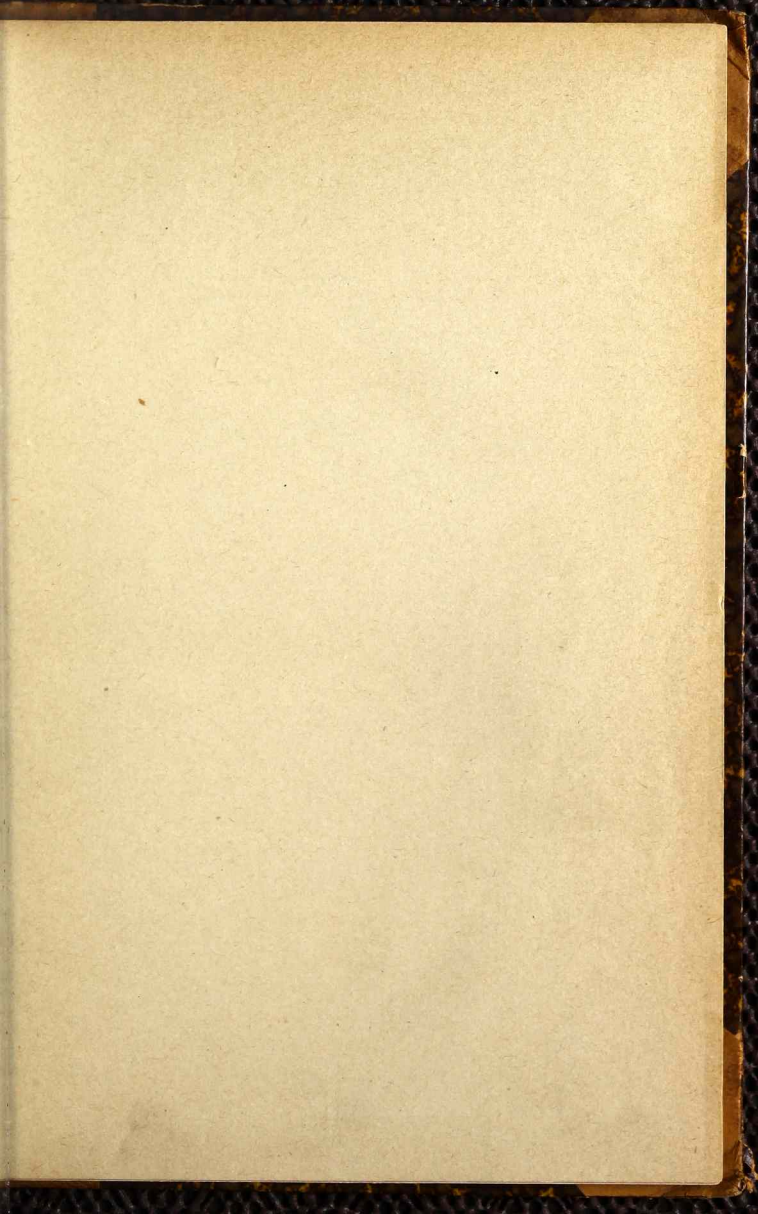
DK

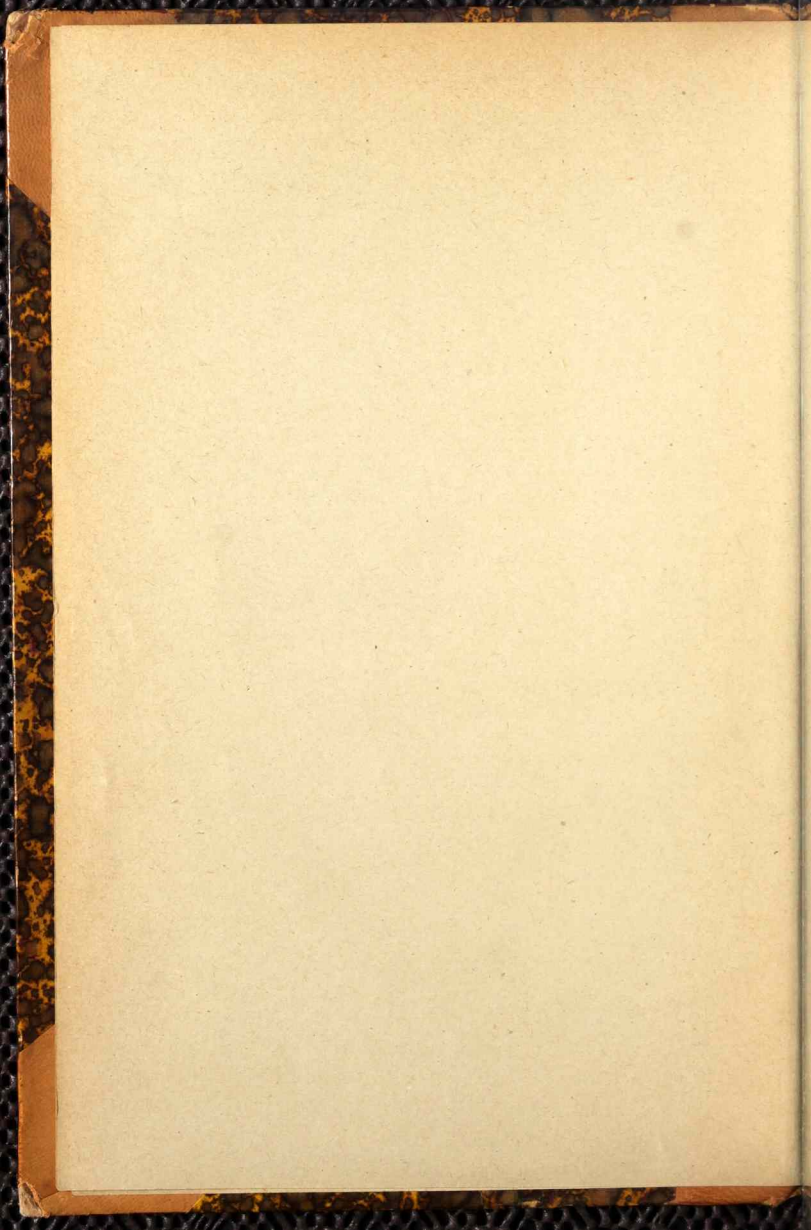
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

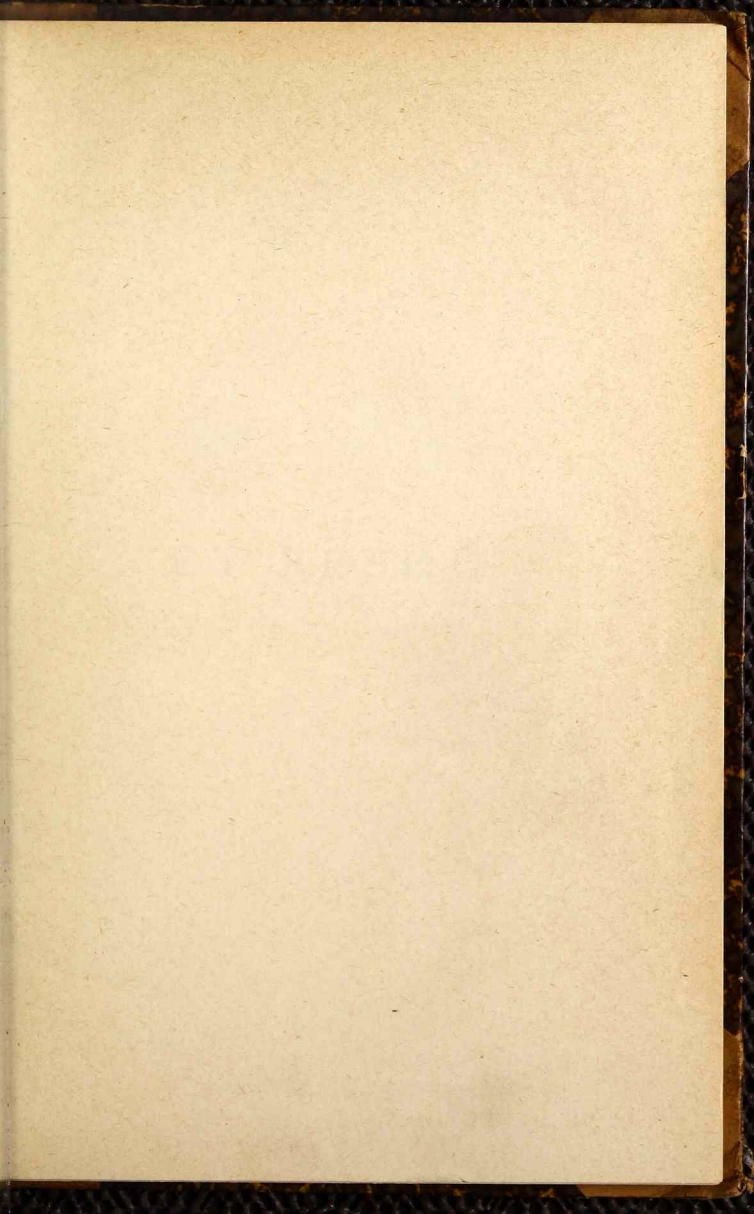
UK

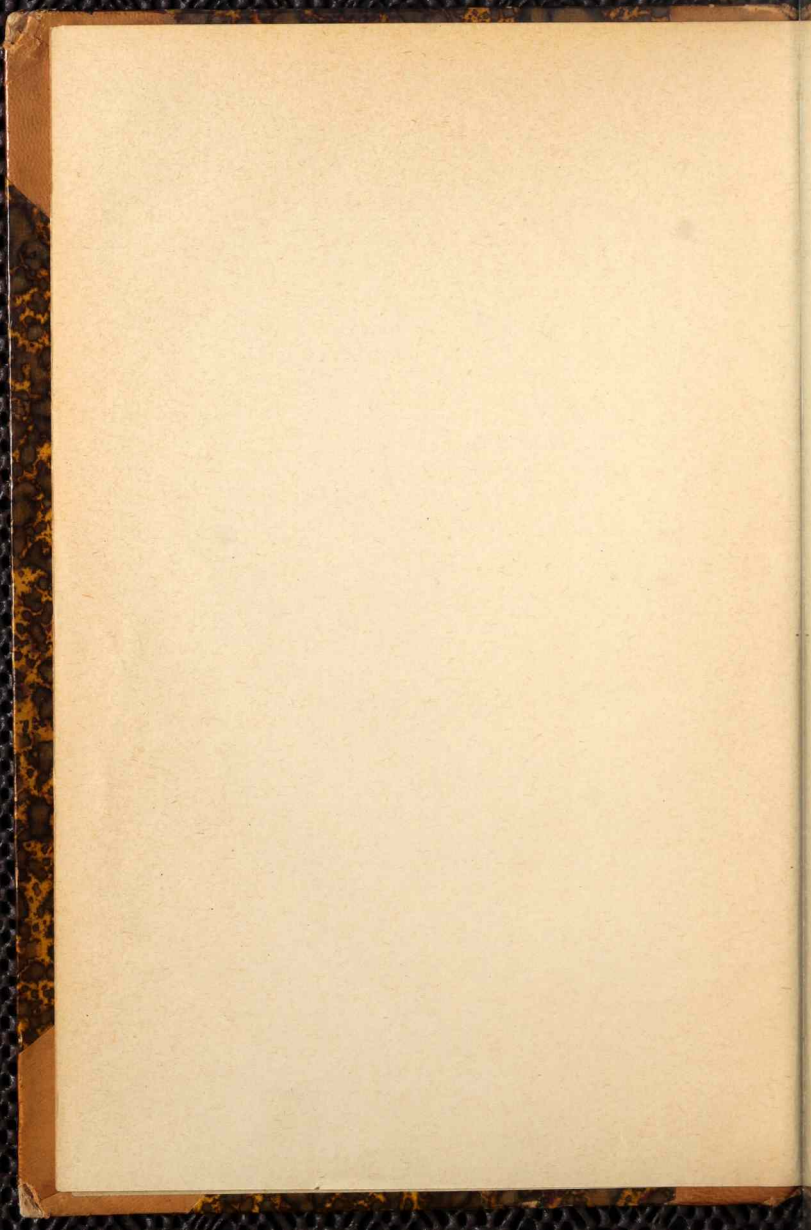
The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

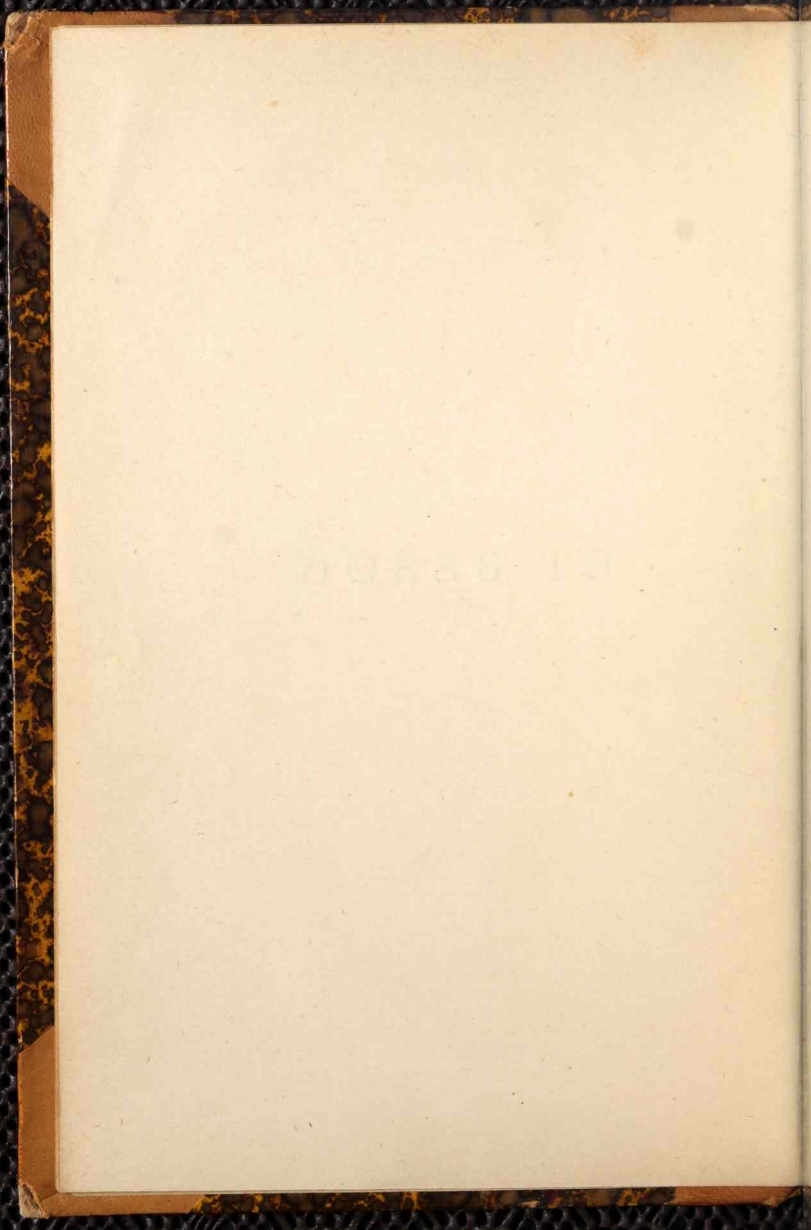

ET BESØG

EDVARD BRANDES

ET BESØG

SKUESPIL

I TO AKTER

KJØBENHAVN

P. G. PHILIPSENS FORLAG

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE

1882

PERSONERNE:

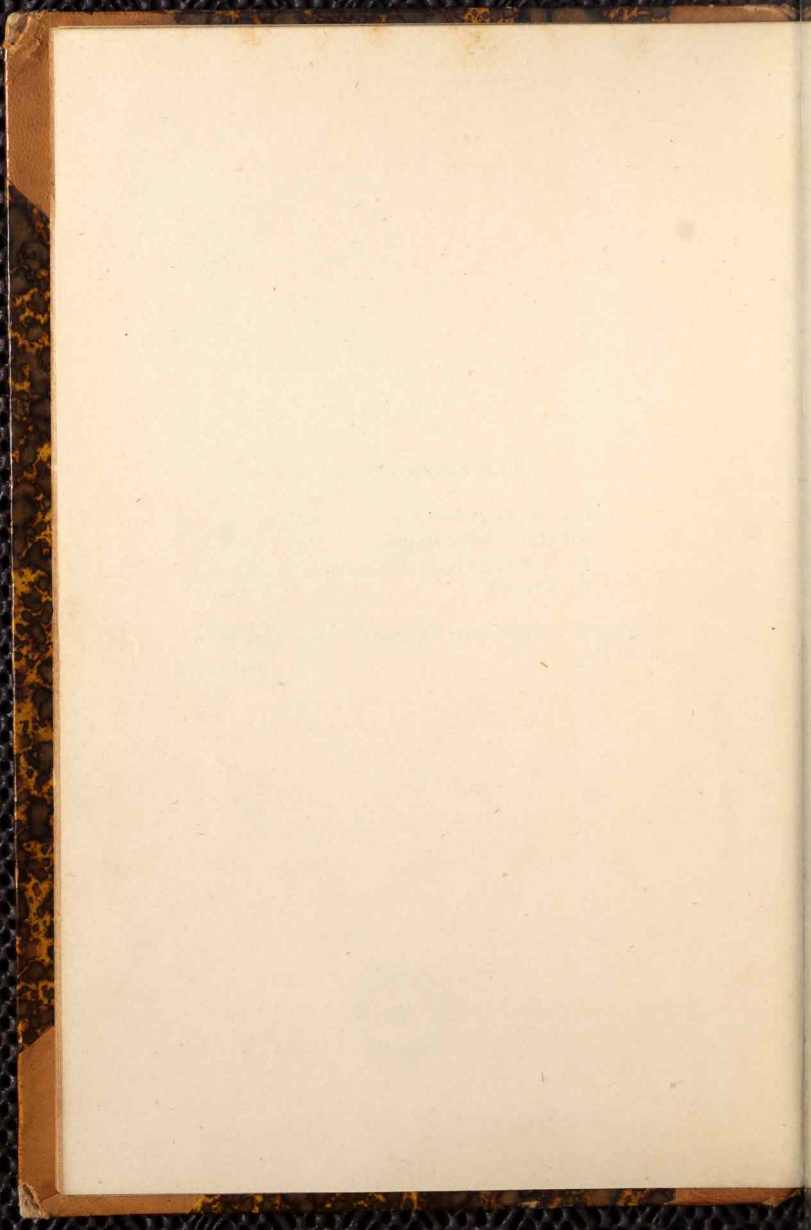
Kaj Neergaard.

Florizel, hans Hustru.

Emil Repholt, Fuldmægtig.

En Tjener.

Handlingen foregaar paa Neergaards Gods Aagesholm i
det sydlige Fyn.

FØRSTE AKT.

Elegant Dagligstue med Møbler i gammel Stil. I Baggrunden to store Rundbuevinduer; imellem dem en Konsol, over hvilken en Panopli med Geværer, Pistoler, Jagtknive o. s. v. Til højre tilbage en Dør til Forstuen, midt paa Væggen en stor hvid Kamin, foran hvilken et Bord med Lænestole Til venstre helt tilbage en Dør til Spisestuen, i Forgrunden et Sybord med Stole. Tæpper overalt, Malerier paa Væggene. I Kaminen stærkt Blus. Udenfor Snelandskab.

FØRSTE SCENE.

NEERGAARD (i en Lænestol ved Bordet til højre læsende Aviser), FLORIZEL
(kommer fra Spisestuen).

NEERGAARD.

Naa, hvor Du er fin!

FLORIZEL.

Skulde jeg ikke pynte mig, naar vi venter
Besøg — det er da ikke hver Dag.

NEERGAARD.

Hvor Du er smuk! (FLORIZEL, strækkende sig i en Lænestol ved Sybordet, kysser paa Fingeren af ham.) Sover den Lille?

FLORIZEL.

Han ligger som en lille mæt Munk og tuller sig nok saa gemytlig sammen. Han har det rigtignok godt.

NEERGAARD.

Vi andre kan da heller ikke klage.

FLORIZEL.

Der er naturligvis dem, der har det værre — nej Du, jeg har det egentlig utroligt godt.

NEERGAARD.

Ja, pris Din Lykke, Du fandt mig!

FLORIZEL.

Det gør jeg ogsaa, Kaj. Hver Dag! — Synes Du ikke, den Kjole er fiks?

NEERGAARD.

Det behøver Du ikke at spørge om, Du véd, jeg holder kun af Sort: sort Silke eller sort Atlask.

FLORIZEL.

Hvor kan det egentlig være?

NEERGAARD.

Aa, jeg véd ikke. Der er noget Elegant ved det — alt det Brogede er straks pyntet — jeg kam kun lide lyse, skinnende Farver ved store Fester. Og saa —

FLORIZEL.

Og saa?

NEERGAARD.

Ja, saa er der noget Pirrende — tror jeg — ved dette Sorte, der dækker over saameget Hvidt.

FLORIZEL.

Aa fy, Kaj! Jeg bliver jo ganske generet ved at have denne Kjole paa.

NEERGAARD.

Det er dog underligt, hvormeget Koketteri der findes hos Kvinder. De er istand til at anlægge deres Dragt saa uendelig beregnet uden ret selv at gøre sig Rede for hvad Beregningen gaar ud paa.

FLORIZEL.

Paa hvad mener Du?

NEERGAARD.

Paa os Mænd, naturligvis.

FLORIZEL

(ivrig).

Nej, Du tager Fejl, Kaj! Du er virkelig altfor mistænksom, ser ondt hvor der ingenting er, ikke det bitterste — det er saa urimeligt af Dig. — Skønt (med en Latter) vi er rigtignok rædsom raffinerte — men ikke saadan som Du mener —

NEERGAARD.

Jamen jeg mener jo netop saadan som Du mener.

FLORIZEL.

Det er en anden Sag! (De le begge; hun syr, han tager atter fat paa Aviserne.) Er der noget Nyt i Bladene?

NEERGAARD.

Lidt Politik, en ganske morsom Anmeldelse.

FLORIZEL.

Hvad var det, Klausen vilde Dig igaar, var det Politik?

NEERGAARD.

Ja, han vilde have mig ind i den Forening.

FLORIZEL.

Du sagde vel ja.

NEERGAARD.

Nej saamænd om jeg vilde.

FLORIZEL.

Ikke det? Det er jo dog dit Parti.

NEERGAARD.

Mit Parti, hm! Jeg interesserer mig ikke synderlig for Politik, men (mageligt liggende, rygende med Velbehag) jeg er vist nærmest Socialist.

FLORIZEL.

Ja, det er sandt, det har Du jo fortalt mig. Du synes, det er saadan en uretfærdig Fordeling her paa Jorden.

NEERGAARD.

Jeg kan unægteligt grumme vanskeligt faa i mit Hoved, at de ene skal have det saa daarligt for at de andre kan have det saa godt. Sommetider kan jeg ikke begribe, at de ikke gør Oprør, vrider Hovedet af os allesammen og tager alle vore Penge.

FLORIZEL.

Men tror Du ikke, at der *maa* være saadan Ulighed?

NEERGAARD.

Kan jo være — skønt *saa haardt* som de har det — uh ha!

FLORIZEL.

Du! Det er dog dejligt at være paa den rigtige Side og have det saa godt som vi.

NEERGAARD

(henkastende).

Vist har vi det godt.

FLORIZEL.

Ja, Du kan nu slet ikke skønne derpaa, for Du har altid havt det udmærket, men jeg —

NEERGAARD.

Naa, Nød har Du da heller ikke lidt.

FLORIZEL.

Aa, véd Du hvad! Saadan en Overlærer med fire Pigebørn, han skal saamænd slide haardt ud af den karske Bælg. Og Fattigdom er heller ikke det værste; nej dette, at det akkurat slaar lige til — det vil sige, at der altid mangler en lille Smule. Aa, det er saa pinligt som Barn at være den fattigste blandt sine Kammerater — den Dag man opdager det, saa tager det paa Humøret.

NEERGAARD.

Var Du virkelig melankolsk som Barn, Kære?

FLORIZEL.

Saadan stødvis ja — jeg kunde være saa sort, saa sort i hele Dage, men saa kunde jeg igen faa det saadan med Munterhed, at jeg satte hele Huset paa den anden Ende. Og for den Sags Skyld — ja nu maa man jo holde paa Værdigheden — ellers kommer Djævelen somme Tider endnu over mig med temmelig balstyrige Lyster. Sidst da jeg spadserede oppe i den store Sal, kunde jeg ikke lade være at tænke paa, hvor aldeles fortryllende det vilde være at faa sig en *Enke* eller *Tagfat* helt

ned ad Gulvet. Men her er jo ingen til at lege med.

NEERGAARD.

Jeg er for gammel. Jeg vilde føle mig flov, anse det for Skaberi, hvis jeg forsøgte at løbe rundt. Jeg har jo traadt Børneskoene.

FLORIZEL.

Jeg vil saamænd heller ikke gøre mig barnlig — det er det allervæmmeligste jeg véd. Jeg har blot Lyst til at røre mig, til at gøre Kommers, til at skrige op — enten det, eller ogsaa sidde i Ro og tale fornuftigt sammen.

NEERGAARD.

Jeg véd ikke bedre, end at vi beder nogle store Selskaber. Vi kan jo gøre Bal.

FLORIZEL.

Aa for Himlens Skyld, lad mig blot være fri! Det bryder jeg mig ikke det aller fjærneste om. Det gyser i mig, naar jeg tænker paa alle de fremmede Mennesker her i Huset.

NEERGAARD.

Du plejer da ikke at være saa bange af Dig.

FLORIZEL.

Nej, men de keder mig. Jeg bliver saa nervøs af at se saamange ubekendte Ansigter

omkring mig, som intet har at fortælle mig og som jeg ikke har den fjærneste Interesse for.

NEERGAARD.

Saadant noget ræsonnerer man ikke saameget over. Man gør det med som alle gør, og vi maa bede igen, naar vi bliver inviterede ud.

FLORIZEL.

Jamen det bliver vi ikke. Det er da det Gode ved det, at Nygifte har Lov til at vælge deres Omgang, og vi har saamænd ikke forvænt Folk med Indbydelser.

NEERGAARD.

Det tænkte jeg gjaldt i Hvedebrødsdagene. Ifjor, da var vi os selv nok, altfor fornøjede med hinanden til at ville have Vidner; men Du er jo saa ung, Du trænger naturligvis til Selskab.

FLORIZEL.

Man skulde tro, Du var en Olding, naar man hørte Dig tale.

NEERGAARD.

Heldigvis er jeg det ikke, men *jeg* har jo levet hele dette Selskabsliv i Kjøbenhavn, og jeg vilde paa ingen Maade, at Du skulde undvære noget for min Skyld.

FLORIZEL.

Undvære! At sidde mellem seksten dydsirede Fruer omkring et Thevandsbord eller danse rundt med den samme Hofjægermester i seksten forskellige Udgaver — nej, saavidt er det dog endnu ikke kommet med mig. Saa tusind Gange heller ene hjemme hos Florizel — jeg kan saa rart underholde den Dame, og nu, da jeg har Drengen — (Afbrydende) Men sig mig, Kaj, hvorfor kom de Selskabslyster ikke over Dig, dengang min Familie var her i Julen?

NEERGAARD.

Dengang havde vi jo Selskab.

FLORIZEL.

Naturligvis.

NEERGAARD.

Hvad smiler Du saa smørret af?

FLORIZEL.

Aa, Kaj, jeg véd heldigvis endnu, hvad Vej Hønen skraber.

NEERGAARD.

Hvad skal det sige?

FLORIZEL.

Det er bagud. — Aa tror Du ikke, jeg kender Dig? Jeg kan læse det altsammen paa dit Ansigt, hvad Du tænker paa, hvad Du synes

om, hvad der piner Dig. Skulde jeg ikke vide, hvad det betyder, naar det kniber Dig om Øjnene og trækker ned i Underlæben, og Du faar Kammerjunkerminen paa. Saa synes de andre, Du er saa mageløs yndig — og saa er Du rigtig irriterende væmmelig.

NEERGAARD.

Nu smigrer Du! Og hvad kommer saa —

FLORIZEL.

(afbrydende).

Mener Du virkelig, jeg ikke saa', hvor ked Du var af de Gamle, hvordan Du led ved Faders Snak om Embedsmænd og smaa Kaar og Rigsdagen og Dyrtidstillæg og ved Moders Beundring: „Ja Du er rigtignok lykkelig, min Pige“ — og mine Søstres Presenter til Dig: de broderede Tøfler! Nej, Du skulde have set Dig selv, da Du tog imod dem, den bittersøde Mine, hvormed Du sank dem — men stadig elskværdig: „Kære Svigerfader, en Cigar! Kære Svigermoder, en Køretur!“ — Og bestandig nervøse, bestandig mere træet i Øjnene og dirrende i Næsetippen! (Hun gaar hen til ham og sætter sig paa en Skammel ved hans Fødder.) Hvor Du var elskværdig, hvor Du var sød og god mod de Gamle — aa jeg véd det altsammen. Og netop fordi Du er saa sød og fin og hensynsfuld og galant,

derfor er jeg din, ganske alene din i alle Tider og Evigheder.

NEERGAARD.

Du Sødste! (Han lægger Armen om hendes Hals og kysser hendes Haand, som hun rækker op imod ham.)

FLORIZEL

(springer op).

Der gik Selskaberne i Vasken! Det sparte Du mange Penge ved.

NEERGAARD.

Vil Du have dem?

FLORIZEL.

Nej, hvad skulde jeg med dem! — Nej, vi kunde jo bruge dem til noget andet —

NEERGAARD

(med komisk Rædsel).

Jeg véd, hvad Du mener: rejse!

FLORIZEL.

Ja ikke straks! Nu kan jeg jo heller ikke komme afsted for Fyrens Skyld derinde. Men til Foraaret f. Eks. naar han var vænt fra, saa en rigtig rask Tur til Frankrig eller Spanien eller Sicilien.

NEERGAARD.

Eller Marokko eller Trapezunt.

FLORIZEL.

Nej mange Tak, jeg vil nok nøjes med de civiliserede Lande. Men det er himmelsk at rejse: at trave rundt i Byer, hvor ikke et Menneske kjender En, ingen Husholdning at have, blot trykke paa en Knap, saa kommer der en Opvarter springende.

NEERGAARD.

Opvarterere! Blot at tænke paa en Oberkellner med hans blegfede Kinder og grøngule Whiskers kan jo gøre En søsyg.

FLORIZEL.

Mod mig er de altid Høfligheden og Elskværdigheden selv. Kan Du huske den nysse-lige unge Fyr i Wien, hvor han rutschede ned ad alle Trapperne blot *die Gnäd'ge* drejede Hovedet?

NEERGAARD.

Ja—a. Det kostede mig tyve Gülden.

FLORIZEL.

Dem fik han først bagefter. Saadan vilde jeg allerhelst have det: enten her paa Aagesholm ganske muttersalene med Dig og Baby, eller ud til de store Byer, lange Ture paa Jærnbane — ikke saa gerne Dampskib, for Marinen er ikke mit Ministerium — men langt, langt bort.

NEERGAARD.

Kunde en Tur til Kjøbenhavn ikke gøre det?

FLORIZEL.

For at spadserere paa Østergade med smaa Skridt og en Pakke om Haandleddet — tak, det besidder ikke mindste Tilløkkelse for mig. Du kan slet ikke forstaa, hvad det er at rejse, for Du har altid kunnet. Men jeg! Alt det jeg har været udenlands, det var naar jeg om Sommeren turede rundt til Præstegaardene her omkring paa Øerne.

NEERGAARD.

Men det er saa græsseligt ubekvemt at rejse. Det, at skulle udrette noget hver Dag, ikke kunne gaa ind i sit Værelse om Morgen og læse sine Aviser i Fred, rende paa Posthuset efter sine Breve, paa en Restauration efter sin Mad, ligge i fremmede Senge, lade sig snyde af Kuske, flaa af Kræmmere og hudflette af Hotelværter, gaa paa Museer — milde Himmel gaa paa Museer og beundre nogle gamle skidne Billeder uden Farver!

FLORIZEL.

Det mener Du ikke.

NEERGAARD.

Jeg glemmer aldrig Cranachs Venus. Dengang jeg var ung, var det mine Nætters skræk-

keligste Drøm at se min Bedstemoder i Negligé. Det blev Lucas Cranach givet at skaffe mig den samme Fornemmelse i vaagen Tilstand. Og saa skal man i Theatret i tyve Graders Hede. Og Jærnbanen taler Du om: Man farer tidligt op om Morgenens, kører klamkold til Stationen, staar i Dødsens Angst for ikke at faa Tøjet med, puttes ind i en tætpakket Kupé, hvor der hverken er Plads til Ens Ben eller Ens Tøj, saa farer man pludselig ned i Lommen — hvor er Billetterne? — man leder og leder: „har Du set dem?“ — „Nej, Du tog dem!“ I Portemonnaien? Nej. I Brevtasken. Heller ikke. Borte, borte! Man fortvivler, man fortaber sig i Tanken om al den Kedsommelighed, man skal udstaa. Saa trækker man sit Uhr op af Lommen — Billetterne falder ud. Man havde gemt dem i Uhrlommen for at have dem paa et sikkert Sted. — Og Du vil tromme mig ud igen, til Sicilien, Røvernes og Væggetøjets Land! Men hvad i al Verden skal jeg rejse for, nu da jeg er gift?

FLORIZEL.

U—um! Hvad skal det sige?

NEERGAARD.

Det skal sige, at nu da jeg har Lykken hjemme, den sødeste, mest henrivende Lykke, hvorfor skal jeg saa drage ud for at søge den?

FLORIZEL.

Du har vist været slem, da Du ikke var gift.

NEERGAARD.

Hverken værre eller bedre end de fleste, hvad der forresten kan være galt nok. Vi forlanger virkelig en stor Overbærenhed af Jer — og selv giver vi ingen.

FLORIZEL.

Ja saadan har I meget viselig indrettet det.

NEERGAARD.

Særdeles bekvemt — men grænseløs uretfærdigt. Derfor forarges jeg altid, naar jeg er Vidne til den utrolige Farisæisme, hvormed Mandfolk dømmer stakkels taabelige og ulykkelige Kvinder, som om ikke vor Fornøjelse var deres Fordærv. Men paa den anden Side, man er nu engang født med visse Tilbøjeligheder, og naar Verden dækker Bordet og berder En tage for sig af Retterne, saa —

FLORIZEL.

Saa lader man sig ikke nøde. Aa jeg kan forresten saa godt forstaa det. Naar man er ung og rig og køn —

NEERGAARD.

Aa jeg be'r.

FLORIZEL.

Jo, Du ser godt ud. Jeg har ofte tænkt, at havde jeg været et Mandfolk — hvem der havde været det! — var jeg vist bleven en vild Krabat. Jeg skulde have gjort Kur — aa de skulde allesammen blevet forelsket i mig. Saadan Eventyr man kunde have oplevet!

NEERGAARD.

Saa Du har saadan Lyst til Eventyr?

FLORIZEL.

Nej saamænd om jeg har — det var blot noget dumt Snak, Kaj.

NEERGAARD.

Du kan tro, de er meget lidt romantiske. Man træffer hverken fangne Piinsesser eller vandrende Riddere paa sine Veje.

FLORIZEL.

Det har Du sikkert Ret i. (Hun falder i Tanker.)

NEERGAARD.

Bliver Du melankolsk ved det?

FLORIZEL.

Nej, jeg tænkte paa noget andet. (Rejsende sig.)
Nu maa din Ven vel snart komme.

NEERGAARD.

Ja, Vognen maa straks være her. — Hør, jeg skal ikke nægte, jeg er dog lidt ked af, han kommer.

FLORIZEL.

Saa! Ja det undrer mig saamænd ikke, for saadan er Du. Men jeg bad Dig da ikke.

NEERGAARD.

Naar vi nu sidder her i vor egen Ro og har det saa hyggeligt sammen — saa kommer der saadan et fremmed Menneske, der skal underholdes og tage Del i alt.

FLORIZEL.

Fremmed! Du er mageløs. En af dine bedste Venner!

NEERGAARD.

Ja vist er han en Ven af mig — men nu har jeg ikke set ham længe, og jeg har forandret mig meget i Mellemtiden. Da jeg kom op over de tredve, blev jeg helt alvorlig, resigneret — men han —

FLORIZEL.

Du har havt Breve fra ham?

NEERGAARD.

Ikke mange, men jeg synes dog, han er saa underlig forandret. Man ræsonnerer dog

ikke ens til tyve og til tredve. Han er vist nærmest bleven haardere og jeg blødere.

FLORIZEL.

Hvorfor har Du ikke noget Fotografi af ham?

NEERGAARD.

Han har aldrig villet lade sig fotografere. Han véd godt, at han ser bedst ud, naar han taler.

FLORIZEL.

Han var nok slem?

NEERGAARD.

Meget adstadig var han ikke. En Pokkers Knægt. Saa sikker og forfaren, smidig og vindende — det var det, der betog mig. Jeg beundrede ham aldeles taabeligt, da jeg var ung.

FLORIZEL.

Er han ældre end Du?

NEERGAARD.

Lidt, et Par Aar. Men han var voksen, fra han var atten. Han var til sytten gaaet med i Krigen som frivillig, var dér meget modig, blev saaret og forfremmet til Løjtnant — det havde vi en svær Respekt for; skønt det var dog nok mere hans Sejre blandt Da-

merne, som vi misundte ham og beundrede ham for.

FLORIZEL.

Beundringen har nok tabt sig en Del.

NEERGAARD.

Du maa ikke misforstaa. Han er et meget elskværdigt og flinkt Menneske, et udmærket Hoved — nej, men ser Du, naar man bliver gift, saa tænker man anderledes om mange Ting. Nu er man Part i Sagen.

FLORIZEL.

Jeg forstaar Dig nok.

NEERGAARD.

Det er dog ikke alene det. Jeg véd ikke: jeg har ikke mange Interesser, men jeg tror sandt for Dyden, at Repholt har endnu færre.

FLORIZEL.

Han er jo paa et Kontor, han gaar Embedsvejen.

NEERGAARD.

Ja, han avancerer nok, bliver Kontorchef, Etatsraad og det Hele — en dygtig Embedsmand; men han udretter dog vist aldrig noget. For tre Aar siden, da jeg talte med ham —

FLORIZEL.

Er det saa længe siden?

NEERGAARD.

Han rejste dengang udenlands, og da han kom hjem, var jeg borte eller herovre — da bebrejdede jeg ham netop, at han indrettede sit Liv saa urimeligt dagligdags.

FLORIZEL.

Men Kaj — vær ikke vred — men Du?

NEERGAARD.

Jeg udretter heller ingenting. Nej, men jeg har ikke Evne til det.

FLORIZEL.

Aa!

NEERGAARD.

Nej! Du kan være vis derpaa. Aa jeg kunde vel nok hænge i Halen paa de andre, men det gider jeg ikke. Saa vil jeg dyrke min Jord og have det godt og lade Syndfloden komme bagefter.

(Man hører en Vogn rulle.)

FLORIZEL.

Der er Vognen.

NEERGAARD.

Kom, lad os gaa ned og tage imod ham.
(FLORIZEL er gaaet hen til Vinduet tilvenstre for at se efter Vognen; han staar ved det tilhøjre.) Ja, det er ham. Kom!

FLORIZEL

(uden at vende sig med tonløs Stemme).

Nej, gaa Du alene!

(Hun holder sig ved Konsollen.)

NEERGAARD

(ved Døren).

Hvorfor, hvad er der?

FLORIZEL

(som før).

Jo, hils Du paa ham først!

NEERGAARD.

Naa, som Du vil!

(Han gaar ud af Døren tilhøjre.)

FLORIZEL

(vender sig. Hun er ligbleg. Hun gaar vaklende et Par Skridt. Saa synker hun ned paa en Stol og stirrer skrækslagen ud for sig. Hun mumler hen for sig).

Ham, ham!

(Man hører Fodtrin i Forstuen ved Siden af, hun farer op og flygter ud af Døren tilvenstre).

ANDEN SCENE.

NEERGAARD, REPHOLT og TJENEREN, der hjælper ham Pelsen af.

NEERGAARD.

Kom blot ind i Varmen. Det var nok en skrap Tur.

REPHOLT

(skuttende sig).

En nederdrægtig Kulde! (Han føler sig ned ad Benene.) Jo, de er der da endnu. Hvormange Grader holder I herovre paa Fyn?

NEERGAARD.

En tolv—fjorten Stykker, saa smager Hjemmevarmen desbedre. Kom nu herhen og sæt Dig ved Kaminen og faa Dig tøet op. Det er bedst, Du faar noget varmt i Kroppen. Jeg byder Dig ingen Mad, for vi skal straks spise til Middag, men et Glas Vin?

REPHOLT.

Ja, har Du et Glas Portvin —

NEERGAARD

(til Tjeneren).

Hent os en Flaske Portvin — og (Han ser sig om.) bed Fruen komme ind. (Til REPHOLT.) Naa, hjælper det?

(Tjeneren gaar ud til venstre.)

REPHOLT

(i Lænestol ved Kaminen).

Den Kunst at opvarme Kupéerne synes I ikke at dyrke her paa Fyn. Jeg frøs saadan i Jærnbanen, at jeg blev ganske tung og søvnig. Allerede tilsøs havde det været galt nok.

NEERGAARD.

I slap da igennem.

REPHOLT.

Ja lige. Jeg mindede mig selv om Napoleon ved Beresina. Hjem kommer jeg da nok med Istransport.

NEERGAARD.

Det kan bryde op til den Tid.

REPHOLT.

Ja naar jeg vil blive til Roserne springer ud — Ministeriet kan kun undvære mig otte Dage.

(Tjeneren har bragt Vinen.)

NEERGAARD

(skænker og byder REPHOLT et Glas).

Vær saa god! (Til Tjeneren.) Og Fruen?

TJENEREN.

Fruen kommer straks.

(Han gaar ud.)

NEERGAARD.

Velkommen herover! Jeg haaber, at de Strabadser, Du har udstaaet, ikke vil gøre Dig altfor fordringsfuld. Vi har kun lidt at byde paa. Skaal!

REPHOLT.

Tak! (De drikke.) Til en Begyndelse er da din Portvin aldeles superb.

NEERGAARD.

Ja, jeg har arvet en god Vinkælder efter Far.

REPHOLT.

Du har altid været en Lykkens Pamfilius. (NEERGAARD vil skænke for ham.) Blot en Draabe, det er for tidligt paa Dagen. (Han ser sig om.) Du har faaet det rigtig net her — Kaminen er ny.

NEERGAARD.

Nede fra Belgien.

REPHOLT.

Her blev vel ikke foretaget mange Forandringer, mens din Gamle levede.

NEERGAARD.

Nej, han var i alle Maader konservativ.

REPHOLT.

Det er da endelig vi med. Eller har Du forandret Dig?

NEERGAARD.

Aa nej — ja det er længe siden vi saas.

REPHOLT.

Tre Aar. Der er løbet meget Vand i Stranden siden da.

NEERGAARD.

Vi er bleven gamle.

Pavse.

REPHOLT.

Og Du er da bleven gift.

NEERGAARD.

Og er meget lykkelig. Det frister Dig ikke?

REPHOLT.

Ikke en Smule. Jeg er forhærdet.

NEERGAARD.

Du har virkelig ikke tænkt derpaa i de sidste Aar?

REPHOLT.

Bevar'es! Hvem undgaar saadanne Anfægtelser? Men min Beskedenhed forbyder mig at tro, at nogen Dame skulde elske mig Snese Aar igennem.

Pavse.

REPHOLT.

Og saa har Du faaet et Barn.

NEERGAARD.

Den Fornøjelse bliver Du da nødt til at undvære. At staa ved Vuggen og betragte saadan en lille Fyr — man bliver blød, blød om Hjærtet.

REPHOLT.

Og Ammestuevrøvlet og Barnelugten og Ondt for Tænder!

NEERGAARD.

Ja saa vidt er vi da ikke endnu. Forresten ammer min Kone selv.

REPHOLT

(hefligt).

Saa-aa.

PAUSE.

REPHOLT

(nippende til Glasset).

Hør nu, Neergaard, hvad er der egentlig i Vejen med os to? Jeg synes, vi er ved at blive stikkende i det.

NEERGAARD.

Ja Du — det er vist ikke andet end at vi efter saa lang Tids Forløb er bleven lidt fremmede for hinanden. Det kniber med at komme ind i det gamle Trit.

REPHOLT.

Og hvorfor kan vi ikke holde Trit? Fordi jeg alene bruger Benene til Skridt, mens Du marcherer paa Stedet.

NEERGAARD.

Er jeg bleven saadan en Stivstikker?

REPHOLT.

Nej, min Ven, men Du har „forandret Dig“, som det hedder: Du er gift. Du smiler! Kan Du huske engang, vi tilfældigt traf hinanden i Wien: hvordan vi jollede afsted i en Vogn med et forliebt Øjekast til enhver af de smukke Wienerinder vi mødte — husker Du hende med Hunden paa Broen? Vi spiste en udmærket Middag sammen og fortalte hinanden Historier om alskens kuriøse Ting, Venner og Veninder — saa i Karltheatret og saa — Og nu hører Du til de Lykkelige, som ingen Historier har.

NEERGAARD.

Det var vel ikke alene det, der bandt os sammen.

REPHOLT.

Nej, det var den overstrømmende Fortrolighed, vi havde til hinanden, den ustyrlige Trang til at fortælle hinanden alt med de størst mulige Detailler — det gjorde, at vi

kunde snakke Dage igennem med hinanden uden at trættes. Det er forbi. Du er ikke mere din egen Mand — Du er din Kones. Nu har Du din bestalter Fortrolige, og jeg har lært at passe mine Smaasager i Tavshed.

NEERGAARD.

Alt det hørte Ungdommen til, og vi er gamle.

REPHOLT.

Du dog ung nok til at være gift med en ung og sikkert meget fortryllende Dame.

NEERGAARD.

Du finder det meget ungt?

REPHOLT,

Nej, meget modigt. Jeg er anderledes bange.

NEERGAARD.

For Dig eller hende?

REPHOLT.

Jeg har ikke Mod til at gifte mig med en styg — hvad der var det ene rigtige, og jeg er bange for at gifte mig med en smuk.

NEERGAARD.

Du hylder endnu din gamle Teori: ingen honnette Kvinder undtagen de grimme.

REPHOLT.

Undtagen dem, der ikke attraas. Ja! — Det vilde være mod Naturen, om en Kvinde ikke følte sig vel tilmode ved at udmærkes af en Mand — og saasnart Glæden herover blot stiger lidt, saa — Aa, jeg siger ikke, at enhver behagelysten Dame straks bliver en utro Kone — det gælder ikke heroppe i vort kolde Klima og vore forsigtige smaa Forhold. Nej, men her hersker et smidigt Koketteri, en evig ustandselig Flirtation, her gyder sig en sugende Bølge af Lefleri og amourøs Drift igennem Husene. Saasnart jeg kommer i Selskab, mærker jeg straks, hvor Luften er glødende, jeg elektriseres ved Flammen paa den unge Piges Kind eller i den tredveaarige Kones Øje — og jeg befinder mig vel, usigelig vel i dette mit Element.

NEERGAARD.

Du forstaar at nyde Livet.

REPHOLT.

Jeg tror det, og jeg faar flere Nydelser med Alderen. Husker Du engang, vi blev enige om, at det egentlige Samfundsgavnlig og de højere Interesser ikke laa for os? Vi vilde holde os ved Jorden. Jo længer jeg lever, desmere synes jeg, vi havde Ret. Jeg ser,

hvordan de kriges rundt omkring, hvor stærke Ord de bruger — hvad angaar det mig? Jeg føler ingen Indignation. Og alligevel foregaar hele Kampen for min Fornøjelse, mig søger de alle at vinde. Det er mig Bladene vil have til Abonnent, mig Forfatterne skriver for, mig Theatrene spiller for — alle arbejder de og slider de for at jeg kan tilbringe Tiden paa en behagelig Maade. Jeg er virkelig fornøjet med Verden, og det vilde være utaknemmeligt, om jeg ikke var det. Jeg er fem og tredve Aar, sund og rask, jeg har maaske tyve Aar endnu at nyde Livet i, — endogsaa Mad og Drikke, som jeg før ikke satte saa megen Pris paa, ogsaa deres Poesi forstaar jeg nu at skatte.

NEERGAARD.

Mon det dog ikke bliver lidt tomt og dødt dette?

REPHOLT.

Fraser, min Ven, Godtkøbsfraser, som Du har læst i en eller anden moralsk og viljestærk Bog, hvis Forfatter lever som en Somikkkel, fordi han ingen Penge har. Og Du skulde tale med, Du, som har giftet Dig og vil sidde som en Høne paa sin Pind Resten af dine Dage! Du har for Penge og gode Ord erhvervet Kirkens og Samfundets Attest

paa, at Du har Ret til at anlægge og bære Ring paa Fingeren og Lænke om Benet. Det er Du nu saa stolt af. Og Du vover at tale med!

NEERGAARD.

Stop, stop! Du er ikke høflig mod min Hustru.

REPHOLT.

Jeg be'r. Det er ganske almindelig talt og kan umulig være en Fornærmelse mod Madame, som ovenikøbet er mig ganske ukendt.

NEERGAARD.

Men naar man nu gik ind paa din Epikuræisme — hvor véd Du saa, om ikke Ægteskabet indeholder en Nydelse, som Du bestandig eftertragter uden at naa?

REPHOLT.

Det er der noget i. Derpaa har jeg selv tænkt engang imellem. Der maa være en tre, maaske fire brillante Maaneder, hvor man lever i Fred med en smuk og forelsket Pige — Men det er for dyrt købt, naar Betalingen er Ægteskab. Ja, hvis det var paa Tid!

NEERGAARD.

Ser man det! Din Tale røber Dig, Du har længtes efter Lænken.

REPOLT.

Jeg har ikke undgaaet en eneste Børnesygdom. Somme Tider naar jeg om Vinteren i modbydeligt Vejr travler fra Ministeriet hen paa Restaurationen, falder det mig naturligvis ind, at det kunde være ret behageligt, om der nu hjemme hos mig sad en smuk Dame i en varm Stue ved et hviddækket Bord —

NEERGAARD.

Hymenaion! Triumf!

REPOLT.

Du raaber for tidligt. Heldigvis kan jeg ligesaa hurtigt udmale mig et andet Billede, hvor Konen sidder gnaven og forpjusket, eller hvor der er kedelige Fremmede, men deriblandt Husvennen —

NEERGAARD.

Aa hold nu op! Jeg har ladet Dig tale, hør nu et Ord! Vore Erfaringer er omtrent de samme. Jeg kender det kjøbenhavnske Liv som Du. Du *maa* indrømme, at der er faa Lande, hvor man træffer saamange Inklinationspartier og saamange lykkelige Ægteskaber som her. Kvinderne her *er* honnête — om det nu ligger i Naturel, Opdragelse, Klima — det véd jeg ikke — men Faktum er —

REPHOLT.

Faktum er, at om sligt kan ikke disputeres. Jeg er skræmt bort, Du ikke.

NEERGAARD.

Du bliver ked af det Liv.

REPHOLT.

Maaske! Hør, jeg kunde have Lyst til at fortælle Dig noget, der hændte mig for et Par Aar siden, og som mer end alt andet har gjort mig til Ægteskabets ærbødigste Tjener. Jeg har tænkt paa det hele Dagen idag. *Hun* — har ikke været ude af mine Tanker paa hele Turen gennem Fyn.

NEERGAARD.

Hvorfor det?

REPHOLT.

Fordi jeg netop her i denne Egn oplevede det Vidunderligste, som mig er vederfaret.

NEERGAARD.

Du gør mig jo nysgerrig. Fortæl!

REPHOLT.

Ja man burde jo ikke fortælle den Slags Ting — men jeg slaar det ikke af Hovedet idag, hvis jeg ikke faar det betroet til En. Du er den første — og saa forresten véd jeg

slet ingenting. Naa, naar det bliver Juni, vil det være to Aar siden. Jeg sejlede over til Svendborg fra en af Øerne hernede — lige-meget hvilken — og det var et nederdrægtigt Vejr og en Sø, saa Skibet gik op og ned som en Gyng. Mig tog det ikke paa. Men straks da jeg kom ombord, havde jeg bidt Mærke i en ung Pige, som saa' meget ængstelig ud ved Farten, og værre blev det med hende det Par Timer, Turen stod paa. Naa, jeg gjorde mig nyttig, bragte hende i Læ, gik tilhaande med Rejsetæpper —

NEERGAARD.

Hun var smuk?

REPHOLT.

Smuk? Hun var værre end smuk. Et Par store Soløjne og en trodsig svulmende Mund. Og en Figur! Blød, vigende blød i alle Linjer fra Skulder til Hofte.

NEERGAARD.

Til Sagen, Kære! Hun viste sig taknemmelig?

REPHOLT.

Vi kom sammen til Svendborg Station. Jeg skulde op til Odense, men hun derimod til en anden Ø med et nyt Skib. Vi var bleven gode Venner, vi spiste og drak sammen, mens

Vejret blev værre og værre — og istedetfor at rejse blev hun ligesom jeg i Svendborg til næste Dag.

NEERGAARD.

Blev med Dig! (Ironisk smilende.) Og det var en honnet Pige?

REPHOLT.

Det *var* en honnet Pige, det vil jeg lægge Hovedet paa Blokken for. Et underligt Væsen! Hun var utrolig bange for at gaa tilsøs paany, det gjorde endel, og da jeg først havde overtalt hende til at lade Skibet sejle, tænkte hun slet ikke videre frem.

NEERGAARD.

Men hvor *kunde* hun blive?

REPHOLT.

Man kunde umulig kontrollere, om hun var rejst en Dag før eller senere. Og Vejret gjorde det rimeligt nok, at Rejsen var opsat. Saa tog vi til Hotellet. Vi maatte ikke ses sammen, følgelig spiste vi i et Værelse for os selv. Du kan begribe, at Dineren var saa god som Penge kunde skaffe i et Provinshul. Og det blev Middag og det blev Aften og det blev Nat den første Dag — og den næste Dag var hun borte.

NEERGAARD.

Unægteligt en let Erobring.

REPHOLT.

Sig en Overrumpling. Hun vidste ikke, hvad hun gjorde. Ser Du, hun hørte til de romantiske Pigebørn, havde intet oplevet, og var i al Uskyldighed dirrende af Lyst efter at erfare. Saa nysgerrig som en Fugleunge og saa sitrende som en Nervestræng. Jeg var det Mærkeligste hun havde set, jeg sagde det mest Forbavsende, hun havde hørt, jeg var selve den store Verden med dens Luksus og Fornøjelser, som hun havde fantaseret sig ud af sine Bøger. Ked var hun af det Liv, hun levede, og den Fremtid, der ventede hende. Hun var ude paa egen Haand — og den meste Dyd hos de unge Piger bestaar dog i at være flankeret af en Moder og tre Tanter — og saa vidste hun af ingenting, før det var for sent. Alligevel gav den Historie mig en kraftig Modbydelighed for de Muligheder, Ægteskabet rummer.

NEERGAARD.

Hvorfra var hun?

REPHOLT.

Véd ikke, ja jeg véd saamænd ikke engang hendes Navn.

NEERGAARD.

Hvad for noget! Naa det forstaar sig,
Du vil ikke sige det.

REPHOLT.

Jeg véd det ikke. Jeg har ved saadanne
Lejligheder aldrig stor Lyst til at sige mit, og
jeg véd ikke, hvordan det gik til: Vi var be-
gyndt at kalde hinanden Monsieur og Mademoi-
selle — hun havde sagt nogle franske Ord,
forresten meget net — vi blev ved dermed
for Spøg, indtil hun for Alvor ikke vilde nævne
sit Navn og forlangte ikke at høre mit.

NEERGAARD.

Hvordan mon det er gaaet hende?

REPHOLT.

Véd ikke. Jeg har tænkt paa hende
idag: jeg har aldrig set noget saa fortvivlet
som hun ved Daggry. Det var ækelt. Hun
flygtede for mig som et afsindigt Menneske.
Hun vilde hverken høre Raad eller Fornuft,
jeg maatte føje hende og rejse bort min Vej,
ligesom hun sin.

NEERGAARD.

Du har aldrig mødt hende siden?

REPHOLT.

Nej.

NEERGAARD.

Aldrig set hende engang?

REPHOLT.

Aldrig.

NEERGAARD.

Du vilde maaske knap kende hende.

REPHOLT.

Blandt tusinde. Hun var ikke af dem, man glemmer: jeg kunde maaske have gjort en Dumhed for hendes Skyld. Men jeg træffer hende nok engang.

NEERGAARD.

Hvorfor tror Du det?

REPHOLT.

Aa, det er saa min Tro. Jeg er Fatalist. Man mødes altid igen her i Verden, snarere for tidt end for lidt.

NEERGAARD.

Det bliver underligt, naar I to ses igen.

REPHOLT.

Mig skal man intet kunne se paa.

NEERGAARD.

Men hvor bliver min Kone dog af?

(Han ringer.)

REPHOLT.

Naa, Skaal engang endnu og Tak fordi
Du vilde have mig. (De klinke.)

NEERGAARD

(til den indtrædende Tjener).

Hvor er Fruen?

TJENEREN.

Inde hos den Lille.

NEERGAARD.

Aa men bed hende dog komme!

TJENEREN gaar ud.

REPHOLT.

Her sidder jeg og snakker løs som en
Dreng, og Du har ikke fortalt mig en Stump
om Dig. Nu skal Du virkelig være lidt med-
delsom, inden din Kone kommer.

NEERGAARD.

Ja hvad skal jeg fortælle?

REPHOLT.

Hvordan det gik til, som Damerne siger.

NEERGAARD.

Det var ved Juletid iforfjor. Vi traf sam-
men hos Sandholts paa Agdrupholm. Florizel —

REPHOLT

(afbrydende).

Det er sandt, din Kone hedder jo Florizel.

Hvor Pokker er hun kommet til det snurrige Navn?

NEERGAARD.

Aa, det er nok gammel-provençalsk. Faderen er franskgal og lever i Trubadurernes Tid. Den arme Mand sidder paa Overlærer-kost i en skimlet Studerestue og oversætter Romancer fra Kærlighedshofferne. Men som sagt, Florizel var Sjælen i Selskabet, hendes Lystighed satte Gaarden paa den anden Ende: noget mere fortryllende, hjertesmeltende og sindsbetagende har jeg aldrig oplevet. Saa sød og frimodig, den raffinerteste Uskyldighed og saa fristende som frisk Frugt.

REPHOLT.

Det blev til Forelskelse.

NEERGAARD.

Forlovelse og Giftermaal.

REPHOLT.

I var kort forlovede?

NEERGAARD.

En Maaned kun. Jeg tog med hende til Forældrene, og da jeg havde set hendes Hjem, vilde jeg snarest muligt have hende bort derfra.

REPHOLT.

Hvad var der ivejen?

NEERGAARD.

Intet særdeles og alt. Meget fattigt. Faderen distræt, udslidt og affekteret, Moderen forpjattet og skikkelig, Søstrene tre slette Udgaver af Florizel, det Hele lavloftet og brysttrængt. Vi blev gift og rejste straks. Naturligvis til Provence; Florizel maatte derhen, men hun fik hurtigt nok deraf.

REPHOLT.

Der er rædsomt.

NEERGAARD.

Forfærdeligt! Vi gik til Paris og Italien. Paa Rejsen blev Florizel frugtsommelig, og for to Maaneder siden fik vi en brillant Dreng. Nu lever vi her de bedste Dage i den mest velsignede Fred, (smilende) bestandig lige forelskede i hinanden.

REPHOLT.

Amen!

NEERGAARD.

Men hvor bliver dog Florizel af! (Han rejser sig og gaar hen mod Spisestuedøren.)

TREDJE SCENE.

DE FORRIGE, FLORIZEL. Siden TJENEREN.

NEERGAARD

(medende Florizel i Døren.)

Naa, endelig er Du der!

FLORIZEL

(i Døren).

Jeg var hos den Lille.

NEERGAARD.

Kom nu og hils paa Repholt! (Florizel gaar frem imod Repholt, der er sprunget op af Stolen ved Synet af hende og staar stiv af Forbavselse; Neergaard siger ud af Døren) Skynd Dem lidt med Maden! (Han vender sig om og kommer op i Stuen.) Maa jeg forestille Fuldmægtig Emil Repholt for min Hustru Fru Florizel Neergaard.

FLORIZEL

(meget bleg, tonløst).

Min lille Dreng opholdt mig, ellers havde jeg hilst paa Dem før.

REPHOLT

(forvirret, med Anstrengelse).

Det er mig, som maa bede Fruen undskyldte — jeg haaber ingen Ulejlighed at have forårsaget — jeg vilde meget beklage.

NEERGAARD

(betragtede dem med Forbavselse).

Min Gud, hvor ceremonielt! (Til Florizel.) Du ser daarlig ud. Er der noget iveness med Drengen?

FLORIZEL.

Nej, han har blot skreget lidt.

REPHOLT

(som før).

Den Gud giver Børn, giver han Sorger.

NEERGAARD.

Endnu har vi kun havt Glæde af Fyren.

REPHOLT

(som før).

Fruen har vel ogsaa havt den meste Besværighed — jeg mener blot Plejen, Pasningen —

FLORIZEL.

Var Deres Rejse ubehagelig?

REPHOLT

(som før).

Aa lidt kold! Nogen græsselig Mad var det vi fik at spise — og andet Rejseselskab havde jeg ikke.

NEERGAARD.

Jeg haaber Middagsmaden skal tø Dig fuldkommen op.

REPHOLT

(efterhaanden fattende sig).

Hvis Køkkenet er som i gamle Dage, venter jeg mig noget Ekstraordinært.

FLORIZEL.

Hr. Repholt har været her før?

REPHOLT.

Ja, Frue, hyppigt som ungt Menneske i Sommerferien. Og den gamle Kokkepige —

NEERGAARD.

Hun lever endnu.

REPHOLT.

Virkelig! Hun anvendte sin mest herskabelige Kogekunst for at tilfredsstille vor ungdommelige og ukunstneriske Appetit.

NEERGAARD.

Nu er Du nok mere Gourmand.

REPHOLT.

Det er jo en uskyldig Fornøjelse, som intet Samvittighedsnag efterlader.

NEERGAARD

(til Florizel.)

Skælver Du ikke for hvad denne Kritiker vil sige til dit Provinskøkken?

FLORIZEL.

Hr. Repholt maa tage tiltakke.

REPHOLT.

Hvad Fruen byder, er sikkert udsøgt.

TJENEREN

(fra Spisestuen).

Frue! Der er rettet an.

NEERGAARD.

Vil Du byde min Kone Armen, Repholt!

(REPHOLT bukker for FLORIZEL, som rejser sig og lægger sin Arm i hans, NEERGAARD følger efter dem ind i Spisestuen.)

Tæppet falder.

ANDEN AKT.

Samme Stue.

FØRSTE SCENE.

Fra Spisestuen kommer REPHOLT med FLORIZEL under Armen. NEERGAARD bagefter, alle ophidsede efter Middagen. Siden TJENEREN.

REPHOLT

(tager FLORIZELS Haand og bukker. Til NEERGAARD.)

Tak for Mad, Du! En exquisit Champagne.

NEERGAARD.

Vi drak nok ogsaa tappert. Nu skal Du faa en god Cigar. (Han gaar for at hente Cigarerne forbi FLORIZEL, hvis Haand han kærligt trykker.) Fruen tillader det her.

REPHOLT.

Generer det Dem virkelig ikke, Frue!

FLORIZEL.

Aldeles ikke.

REPHOLT

(smilende).

De ryger maaske en Cigaret selv?

FLORIZEL.

Undertiden.

REPHOLT.

Maa jeg byde nogle ægte tyrkiske?

FLORIZEL.

Tak. Min Mands er sikkert lettere, og
idag skal jeg i hvert Fald ingen have. (Hun
vil gaa.)

NEERGAARD

(som kommer med Cigaretterne).

Hvor vil Du hen?

FLORIZEL.

Blot ind til Drengen.

NEERGAARD.

Aa han sover nok. I alt Fald bliver der
jo kaldt paa Dig. Nu skal Du virkelig drikke
Kaffe med os.

FLORIZEL.

Jeg kommer straks, Kaj. (Hun gaar ud tilvenstre.)

NEERGAARD.

Min Kone er ikke rigtig i sit Es idag.

REPHOLT.

Saa! Det har jeg ikke mærket. Jeg haaber, det ikke er mig, der generer.

NEERGAARD.

Hvor kan Du tro! Synes Du ikke godt om hende?

REPHOLT.

Henrivende, min Ven, henrivende!

NEERGAARD.

Hun er maaske ikke regelmæssig smuk.

REPHOLT.

Smuk! Hun er — særdeles smuk.

NEERGAARD.

Og saa god og fornuftig.

REPHOLT.

Meget dannet, hvad?

NEERGAARD.

Aa, ikke saadan med Talenter! Hun hverken maler eller spiller Klaver. Hun er maaske lidt magelig, men det er jeg jo ogsaa.

TJENEREN bringer Kaffe og gaar igen.

REPHOLT.

Summa Summarum. I har det som to Blommer i et Æg, Børn, eller Adam og Eva i Paradisets Have.

NEERGAARD.

Du vil vel ikke spille Slangen?

REPHOLT.

Nej, jeg er saamænd for gammel til at klatre op i Træerne med et Æble i Haanden — (Drikkende) Er Din Kone ellers meget munter?

NEERGAARD.

Ja Lystigheden selv. Rimeligvis føler hun sig ikke vel, hun er saa urolig og nervøs idag — men hun ammer selv, og det kan jo nemt afficere.

(FLORIZEL kommer ind.)

REPHOLT.

Naturligvis. Aah! Der har vi Fruen. Var den lille Fyr artig?

FLORIZEL.

Der var intet i Vejen. Giv mig en Kop, Kaj!

REPHOLT.

Faar vi ham ikke at se?

FLORIZEL.

Der er intet at se paa ham for Fremmede. Hr. Repholt er vist heller næppe nogen Børneven.

REPHOLT.

Hvorfor tror De det, Frue? Det er kun koldhjættede Mennesker, der ikke holder af

Børn, og jeg har det varmeste Hjærte. Naa, jeg sværmer ikke for grimme eller snavsede eller syge Børn — jeg er ærlig talt slet ingen Diakonissenatur — men jeg har stor Fornøjelse af at se sunde, lækre Børn i elegante Dragter. Jeg nyder det som et Maleri. Forresten foretrækker jeg smaa Piger.

NEERGAARD.

Hvor gamle skal de være?

REPHOLT.

Naa, allérhelst en seksten, sytten Aar!

FLORIZEL.

Det forekom mig dog ikke, at der var meget Hjærte i Hr. Repholts saakaldte Kærlighed til Børn.

REPHOLT.

Ja, jeg er vel ikke saa god en Kristen som jeg burde være. Jeg har det Princip, at man skal nyde sit Liv saa fuldt man formaar med allé sine Evner, alle sine Sanser — og lade Sorgerne tyngge paa dem, som er nødt til at bære dem. Der er noget berusende i at høre til Lykkens Kælebørn her i Verden. Tror De ikke, at den Champagne, vi drak ved Bordet, smager os dobbelt saa godt, fordi vi véd, at den er Vinenes Dronning, fordi dens Knalden indvarsler Billeder af rige Fester med skønne

Kvinder og bakkantisk Jubel, fordi den skummer med en Livsglæde i Øjeblikket, som alle attraa og faa kun opnaa?

NEERGAARD.

Nej, Repholt, nej, mig smager den ikke, jeg kan slet ikke drikke den, naar jeg tænker paa de Tusinder, Du nævner. Jeg taaler aldeles ikke at erindre, at det er andres Arbejd' og Blod, som jeg drikker op.

FLORIZEL.

Kaj, min bedste Ven, Du har Ret.

REPHOLT.

Nej, Kaj har ikke, med Deres Tilladelse, Frue! For det er halvgaaende Gerning hans Tanker. Du gavner ikke de andre det bitterste Gran, og Du lader Dig dine egne Nydelser fordærve. Tror Du, nogen takker Dig derfor? Men saadan er Du, en Mellemvejsmand, som aldrig har forstaaet at nyde for lutter dumme Bekymringer for Almenvellet og Næsten. Næsten! Hvorfor tror Du, han hedder Næsten? Fordi Du kommer som den første, og han bagefter som den næste. — Og Fruen, som giver Dig Ret! Er ikke Deres Yndlingsvin netop Champagne?

NEERGAARD

(hurtig).

Hvoraf véd Du det?

REPHOLT.

Jeg slutter mig til det. Damer plejer jo at ynde den.

FLORIZEL.

Selv om ogsaa denne Vin behager mig, forstaar jeg ikke, hvad dette vedkommer Hr. Repholts smukke Teorier.

REPHOLT.

Bevar'es! Jeg vover ikke at sammenligne Fruen med et slet Menneske som mig, skønt jeg maaske kun udtaler, hvad mange tænker.

NEERGAARD.

Jeg vil ikke dømme Dig, jeg er selv saa usikker overfor den Art Spørgsmaal. — (Til Tjeneren, som er kommen ind.) Hvad er der?

TJENEREN.

Forvalteren vilde gjerne tale med Herren.

NEERGAARD.

Nu kommer jeg (Tjeneren gaar ud) Undskyld Repholt, min Kone maa underholde Dig saalænge, og se til, at I kan slutte Forlig. Jeg synes, I er saa underlig krigslystne.

REPHOLT.

Jeg saamænd ikke. Jeg overgiver mig
ligestraks. (NEERGAARD gaar ud tilhøjre.)

ANDEN SCENE.

Under denne Scene mærkes det.
FLORIZEL, REPHOLT.

REPHOLT

(til FLORIZEL, som vil rejse sig).

Endelig! De skal ikke gaa. Det er dog
rigtigst, at vi to taler sammen. (Han sætter sig hen
hos hende) Det var uventet, vi to mødtes. De
kunde ellers gerne have forberedt mig lidt.
Jeg var nær bleven altfor forbavset. Det gav
virkelig et Choc i mig, da jeg saa' Deres nyde-
lige Ansigt igen.

FLORIZEL

(sammenfalden, næsten uden at høre, hvad han siger).

Tror De, jeg anede, hvem der skulde være
Gæst her paa Gaarden?

REPHOLT.

Nej, jeg tænkte det forresten nok. Men
nu er Situationen engang bleven som den er,
og saa vil jeg begynde med at raade Dem til
ikke at give Deres Mand unødig Mistanke ved
Deres Opførsel imod mig.

FLORIZEL.

Hvad mener De?

REPHOLT.

At De virkelig maa vise Dem mindre „krigslysten“, mindre nervøs end De gør. Det klædte Dem særdeles, da De ved Bordet ironiserede over alt, hvad jeg sagde, uden iøvrigt at henvende Ordet til mig en eneste Gang —

FLORIZEL.

Aa, hvor De piner mig!

REPHOLT.

Men en Dame og Husets Frue plejer ikke at bære sig saaledes ad overfor en længe ventet Gæst, hendes Mands bedste Ven. Altsaa! Lad os slutte Forlig, som Deres Mand sagde; vi har jo dog været Venner før.

FLORIZEL.

Og De tror, jeg vil finde mig i dette?

REPHOLT.

Det bliver De vist nødt til. Hør nu! De føler Dem ulykkelig nu, det forstaar jeg saa godt. Men lad os se lidt fornuftigt paa Tingene, som De i Øjeblikket forestiller Dem meget slemmere end de i Virkeligheden er. De havde glemt Fortiden, og den kommer Dem igen imøde. Saadan gaar det altid, men

der er ingen Ulykke sket. Nu lider De, Deres Samvittighed er tyngtet, De ser det altsammen saa sort, men det skyldes kun Overraskelsen, det Pludselige — denne Følelse vil hurtigt tabe sig.

FLORIZEL

(uden at høre Ordene).

Aa, blot at jeg skal sidde her ved Siden af Dem!

REPHOLT.

Ja, i Øjeblikket er det saa vidunderligt for Dem.

FLORIZEL.

At De skal være Gæst i *hans* Hus!

REPHOLT.

De glemmer, Frue, at De dengang slet ikke var *hans*. Tænk paa det! — De har ingen Brøde begaaet mod ham. De skyldte Ingen Regnskab, De var Deres egen Herre, maaske lidt fantastisk dengang, det var et Eventyr, der fristede Dem, en Sommernatsdrøm, hvor De var Titania og jeg Puk — aa det mest henrivende Eventyr, jeg har oplevet, og som staar ligesaa tillokkende og hemmelighedsfuldt sødt for mig, nu da jeg atter ser Deres dejlige Skikkelse for mig.

FLORIZEL

(hvem Stemmen næsten svigter).

Hvor tør De!

REPHOLT.

Tror De, jeg har glemt Dem! — Mange Dage, lange Nætter har jeg tilbragt med at tænke paa Dem. Jeg har brændt af Lyst efter at se Dem igen, villet ud at søge, at rejse for at finde min forsvundne Feprinsesse. Men det er kun Børneeventyrene, som viser den forladte Elsker Vej til Skønhedens fortryllede Slot. Ingen smaa graa Mænd, ingen venlige gamle Mosekoner ledede mine Skridt. Jeg traf Dem aldrig.

FLORIZEL.

Himlen være lovet!

REPHOLT.

Hvor jeg er lykkelig nu ved atter at møde Dem! — Aa, nu slipper jeg Dem ikke. Det heldigste Tilfælde fører os sammen, begunstiger mig saa utroligt, at jeg bor i Deres Hus. Jeg skal være ærbødig, Fru Florizel, en tavs og ydmyg Trubadur for min Ridderdame, jeg skal bevare vor søde Hemmelighed ufravristeligt i mit Bryst. Stol trygt paa mig! Jeg haaber det vil lykkes mig at vinde det Ven-skab, som De i Øjeblikket unddrager mig —

og maaske vil De engang belønne mig for min lange og trofaste Venten. De véd ikke, hvor tilbedelsesværdig De er, tusindfold skønnere nu end dengang.

FLORIZEL

(idet hun rejser sig og gaar ham forbi).

Saa! Jeg har ladet Dem tale ud, jeg har ladet Dem fornærme mig.

REPHOLT.

Fornærme!

FLORIZEL.

Deres Ord, Deres Væsen er den mest op-
rørende Fornærmelse.

REPHOLT.

De tager fejl, Frue, at en Mand ønsker at behage en Kvinde kan aldrig krænke hende.

FLORIZEL.

De mener vel, at jeg maa taale alt — Men nu er det nok. Nu vil jeg tale. Aa De tror jeg endnu er det samme Barn som dengang, det taabelige uvidende tøsede Væsen, som De kunde blænde og ophidse og gøre af-sindig — aa jeg har grædt Blod derover — De tager Fejl, jeg véd, hvor forfærdelig jeg har handlet mod mig selv og hvor bundløs ulykkelig jeg er bleven.

REPHOLT.

Frue! Hvorfor saa stærke Ord? Hvad end er sket, saa synes De mig just ikke ulykkelig her.

FLORIZEL.

De er vel den sidste, der tør bebrejde mig om jeg har glemt. — Aa, naar jeg mindes min første navnløse Rædsel! — Hvor jeg led! Men saa vilde jeg slette det Forfærdelige ud af min Erindring, vilde rive de Timer ud af mit Liv, og det lykkedes mig. Jeg døvede mig selv. Og jeg traf Kaj, og jeg blev saa lykkelig, og jeg troede, at det var mig tilgivet, hvad Kaadhed og Uvidenhed havde drevet mig til. Det var saa langt, langt borte. Og nu møder jeg Dem, og Deres Ord gør mig til det elendigste Menneske paa Jorden. Jeg har Afsky for mig selv, jeg skammer mig saa dybt, saa dybt.

REPHOLT.

Tro mig, jeg beklager Dem —

FLORIZEL.

Byder De mig nu Deres Medlidenhed! Først Deres Attraa — saa Deres Beklagelse. Hør da! Jeg hader Dem, forstaar De, jeg hader Dem saa dybt som et Menneske kan hade et andet — jeg har ikke Ord til at sige det — det blotte Syn af Dem er mig en Fornær-

melse, en Væmmelse, en Besudling. Det gyser i mig, naar jeg tænker paa at berøre Deres Haand.

REPHOLT

(dirrende af Vrede).

Frue! Jeg beder Dem —

FLORIZEL.

Aa hvor lumpent, De bar Dem ad! Hvor De logrede og smigrede, hvor De greb og kneblede! Og De vover at tale til mig om Kærlighed! De smisker igen: et Eventyr, en Sommernatsdrøm! (Hun ler krampagtig.) Med List og Vold tog De mig, med List og Vold, nægt det om De tør!

REPHOLT.

Vær overbevist om at jeg vil nægte det! Ligemeget, sket er sket. Jeg raader Dem: skrig ikke saa højt op! Man kan høre Dem.

FLORIZEL

(roligere).

Jeg burde ikke nedladt mig til at sige Dem alt dette. Men det er sidste Gang vi taler sammen. Kort og godt, jeg vil ikke, at De skal blive her i Huset, De skal rejse, rejse straks. Jeg fordrer det.

REPHOLT.

Rejse! Det er umuligt! Hvordan skulde det lade sig gøre?

FLORIZEL.

Det er mig ligemeget. Find paa et hvilket-somhelst Paaskud! Blot De kommer bort herfra!

REPHOLT.

Og hvad Grund skulde jeg angive, hvad vilde Deres Mand tænke, hvis jeg nu straks brød op? De skal tage Dem iagt. Han kunde fatte Mistanke.

FLORIZEL.

Det er umuligt.

REPHOLT.

Ikke saa umuligt, som De tænker. Ved en utrolig Tilfældighed fortalte jeg ham i Formiddags mit „Eventyr“ som Rejsen havde genkaldt i min Erindring — inden jeg saa Dem.

FLORIZEL.

Hvor lav De dog er! Men ligemeget.

REPHOLT.

Betænk Dem vel!

FLORIZEL.

Jeg har betænkt.

REPHOLT.

Tænk paa Deres Mand!

FLORIZEL.

Netop paa ham. Jeg *vil* ikke, at min Mand skal række Dem Haanden. Det er mit sidste Ord.

REPHOLT.

Vel! De skal faa Deres Vilje. Ske saa hvad der vil, jeg svarer for intet.

(Hun gaar ud til venstre, REPHOLT gaar et Par Gange op og ned ad Gulvet og smækker med Læberne).

TREDJE SCENE.

REPHOLT, NEERGAARD, som kommer fra Forstuedøren.

NEERGAARD.

Alene! Hvor er Florizel?

REPHOLT.

Hun gik for lidt siden.

NEERGAARD.

Naa, fik I saa sluttet Fred?

REPHOLT.

Det vil jeg just ikke paastaa.

NEERGAARD.

Ikke det! Hvad er der ivejen? Du ser saa ophidset ud.

REPHOLT.

Rent ud sagt, Neergaard, din Kone og jeg spændes kun daarligt. Hun synes ikke om mig, om mine Meninger, mit Væsen og har vist mig det ganske utvetydigt.

NEERGAARD.

Hvad for noget! Det er jo umuligt. Florizel skulde — paa et Par Timer har hun vel ikke dannet sig en Dom om Dig, og selv om hun havde misforstaaet et eller andet Udtryk, saa er hun dog formeget Dame til at vise sin Gæst —

REPHOLT.

Jeg forsikrer Dig. Hun har nu engang fattet Afsky for mig. Det er en Idiosynkrasi om Du vil; men der er intet at stille op derimod. Under disse Omstændigheder vil Du indrømme, at mit Ophold her ikke kan blive synderlig hyggelig for nogen af Parterne. Bedst derfor, at jeg takker af snarest muligt. Ja hør, min Ven, rent ud: jeg vil allerhelst rejse den Dag imorgen.

NEERGAARD.

Imorgen! Jeg tror Du vil! Skal det være Spøg? Ikke paa nogen Maade vil jeg tillade det. Jeg forstaar ikke et Ord af Florizel. Det

bliver da første Gang vi er uenige, men hun skal sandelig tage imod Ræson.

REPHOLT.

Aa, hvad er det Umagen værd!

NEERGAARD.

Ikke Umagen værd! Men hvad Pokker er det? Er Du kommet herover for at besøge mig eller ikke? Og nu fordi min Kone fanger Griller — aah men Du tager Fejl.

REPHOLT.

Nej jeg gør ikke. Og derfor lad os komme ud over dette i en Fart!

NEERGAARD.

Sig mig: stredes I? Jeg syntes ovre fra den anden Side Gangen, at I talte saa højt.

REPHOLT.

Vi var uenige.

NEERGAARD.

Om hvad?

REPHOLT.

Om alt og ingenting. Forresten er det jo ikke saa sjældent, at unge Koner føler Antipati mod deres Mænds gamle Venner.

NEERGAARD.

Florizel er ikke saadan. Hvor vil Du hen?

REPHOLT.

Ind i mit Værelse og helde noget Vand over Hovedet paa mig. Man bliver hed i Kinderne i dit Hus.

NEERGAARD.

Og jeg vil tale med min Kone.

REPHOLT

(standsende).

Lad være med det, Neergaard! Jeg beder Dig, undgaa alle huslige Scener i den Anledning! Det Hele var et lille Uheld, et mislykket Besøg. Imorgen tidlig rejser jeg, og saa er den Historie forbi.

NEERGAARD.

Det faar Du lade mig om!

REPHOLT.

Vel! Saa gør, hvad Du vil! (Han gaar ud til højre.)

FJERDE SCENE.

NEERGAARD. TJENEREN kommer ind fra venstre med Lamper. Siden

FLORIZEL.

NEERGAARD

(som gaar op og ned ad Gulvet).

Er Fruen i Barneværelset?

TJENEREN.

Ja Herre! (Han sysler med Lamperne.) Fruen er vist ikke rask.

NEERGAARD

(standsende).

Ikke rask! Hvorfor det?

TJENEREN.

Ammen siger, at Fruen har grædt hele Formiddagen, lige siden Hr. Repholt kom, og nu sidder hun igen ved Vuggen, og Taarerne løber ned ad Kinderne paa hende,

NEERGAARD

(meget betaget).

Grædt hele Formiddagen! — (Til Tjeneren, som gaar ud med Kaffeservicet.) Det er godt! (Han sætter sig i en Stol og fordyber sig i Tanker, mumlende) Grædt, grædt! — Og han rejser imorgen! — Der er noget! (En Tanke gennemfarer ham; han springer op og tager sig med begge Hænder om Hovedet.) Aa jeg er afsindig! Det er umuligt! Men — (Han gaar med hurtige Skridt mod Døren tilvenstre og kalder ud) Florizel!

FLORIZEL

(udenfra).

Hvad vil Du mig, Kay?

NEERGAARD.

Tale med Dig.

FLORIZEL

(udenfra).

Kan det ikke vente?

NEERGAARD.

Nej, straks.

FLORIZEL

(kommer ind fra venstre).

Hvad er der, Kay?

NEERGAARD.

Kom og sæt dig ned! Du maa forklare mig, hvordan det hænger sammen med Dig og Repholt.

FLORIZEL.

Med mig og — men der er intet.

NEERGAARD.

Sig ikke saadan! Jeg vil vide, hvad der er passeret, vide hvorfor han vil rejse.

FLORIZEL.

Han føler sig vel ikke tilpas her.

NEERGAARD.

Og det svarer Du ganske roligt! Men det er jo utroligt dette, det løber rundt for mig. Repholt rejse Dagen efter, at han er kommen! Uden Grund, uden Skygge af Anledning!

FLORIZEL.

Hvad kan jeg derfor?

NEERGAARD.

Du! — Florizel, det er Din Skyld, det véd Du meget godt, og selv om Du maaske ikke behøver at gøre Repholt nogen Undskyldning for Din Opførsel, saa skylder Du mig en Forklaring. Du gør mig latterlig; er jeg saa lidt Mand i mit Hus, at min Hustru intet Hensyn tager til mine Gæster, til mine nærmeste Venner — dog det er det mindste. Men det bedrøver, det fornærmer, det harmer mig, at Du saadan sætter din egen Værdighed tilside.

FLORIZEL.

Jeg beder Dig, Kay, tal ikke saa haardt til mig — som aldrig før.

NEERGAARD.

Men Du har aldrig før været saadan, saa ufornuftig og lunefuld. Hvad har Du og Repholt været uenige om? Hvad ligner det at strides med en Fremmed?

FLORIZEL.

Jeg kan ikke gøre derfor, Kaj, jeg kan ikke være venlig imod ham. Hans Tale, hans Væsen støder mig. Hans gridske Øjne blot er

nok til at jage mig langt bort. Hvor kunde
Du nogensinde være hans Ven?

NEERGAARD

(blegnende).

Du dømmes hurtigt! Paa en Time!

FLORIZEL.

Det Menneske er mig imod, Kaj, af min
inderste Sjal imod. Aa, blot han aldrig var
kommen her!

Pavse.

NEERGAARD

(trædende tæt hen for FLORIZEL og seende hende ind i Øjnene).

Repholt har sagt mig, at han har truffet
Dig før.

FLORIZEL

(forvirret).

Har han — hvor, hvordan!

NEERGAARD.

(mere indtrængende).

Hvorfor fortalte Du mig ikke det?

FLORIZEL

(som før).

Jeg vidste — jeg turde —

(Deres Øjne mødes. Hun kaster sig med et Skrig ned for hans
Fødder.)

NEERGAARD

(skrigende).

Florizel!

FLORIZEL

(hulkende).

Kaj, Kaj, tilgiv mig!

NEERGAARD

(bøjende sig over hende).

Det var Dig! Stationen, Skibet, Hotellet!
Dig! Nej, se paa mig (Han griber hende ved Armene,
retter hende op, sér hende i Øjnene og slynger hende fra sig.) For-
dømte Tøs!

FLORIZEL

(stønnende).

Kaj, hør mig!

NEERGAARD.

Jeg har intet at høre. Nu styrter hele
mit Liv sammen.

FLORIZEL.

Kaj!

NEERGAARD.

Rejs Dig! (Han ringer paa Tjeneren.) Rejs Dig,
siger jeg, Tjeneren kommer herind.

(Hun rejser sig og sætter sig skælvende paa en Stol, NEERGAARD
staar støttende sig ved Bordet.)

NEERGAARD

(til den indtrædende Tjener).

Lad Vognen spænde for! Straks! Hjælp
med og lad det ske som et Lyn! Forstaar
Du. (Tjeneren gaar.) Du! Gaa ind i dit Værelse
til jeg kalder paa Dig!

FLORIZEL.

Jeg skal gøre alt hvad Du siger, Kaj,
men Du maa høre mig, inden Du dømmer.

NEERGAARD.

Lad mig i Ro nu!

FLORIZEL,

Kaj, jeg vidste ikke hvad jeg gjorde —

NEERGAARD.

Gaa, gaa, siger jeg, hurtigt!

FLORIZEL.

Hvad har Du isinde?

NEERGAARD.

Jeg vil rense mit Hus.

(FLORIZEL gaar vaklende ud af Døren tilvenstre; NEERGAARD staar ved
Vindueskonsollen.)

FJERDE SCENE.

NEERGAARD. REPHOLT kommer fra højre. Siden TJENEREN.

REPHOLT.

Nu! Hvor staar det til?

NEERGAARD

(tvingende sig).

Det skal Du straks erfare.

(Han har famlet sig en Jagtkniv frem fra Panoplien.)

TJENEREN

(fra venstre).

Vognen er forspændt!

NEERGAARD.

Bring Hr. Repholts Tøj ned i Vognen!
Hr. Repholt vil rejse straks.

TJENEREN.

Vel, Herre!

(Han gaar ud til højre.)

REPHOLT.

Maaske vil Du behage at forklare mig
denne Ordre! Aa, jeg forstaar. Din Kone —

NEERGAARD.

Spørg ikke og nævn ikke min — Rejs
straks!

REPHOLT.

Neergaard! Hvad er det for en Tone!

NEERGAARD

(krammende Kniven).

Hører Du, skynd Dig ud af mit Hus!
Lad mig ikke fortryde, at jeg lader Dig rejse!

REPHOLT

(tøvende).

Du har talt med din —

NEERGAARD.

Javist, javist! Afsted med Dig, jeg svarer ikke for mig selv! Tir mig ikke, jeg ser rødt for mig!

(Han kaster Kniven hen ad Gulvet.)

REPHOLT

(tungt).

Tro mig, det gør mig ondt —

(Han standser og kan ikke finde Ord og gaar med bøjet Hoved og sky Blik ud af Stuen; NEERGAARD har kastet sig i en Stol og skjuler Ansigtet i Hænderne)

FEMTE SCENE.

NEERGAARD, FLORIZEL (kommer langsomt fra venstre.)

FLORIZEL.

Kaj! Vær ikke vred, fordi jeg kommer. Jeg kan ikke udholde at vente. Du maa høre mig. Se ikke saa vildt paa mig.

(Man hører Vognen køre.)

NEERGAARD.

Se saa, nu er han borte! — Jeg er ikke vild. Nu skal vi to tale sammen.

FLORIZEL.

Kaj! Jeg véd, at jeg har baaret mig slet ad, uforsvarligt mod —

NEERGAARD

(uden at høre, koldt).

Du indser, at Du ikke kan blive her i Huset — imorgen tidlig kører Du bort herfra. Resten skal jeg ordne.

FLORIZEL.

Ikke blive! — Skal jeg bort herfra?

NEERGAARD.

Har Du et Øjeblik tænkt, at Du kunde vedblive at være min Hustru! Tror Du, jeg vil have Dig gaaende her om mig — for at mindes om min Skam hver eneste Time? — Nej, Du har været her længe nok til at for-dærve mit Liv! Nu skal Du bort!

FLORIZEL.

Og Barnet, Kaj?

NEERGAARD.

Barnet — det bliver her.

FLORIZEL.

Borte fra mig! Mit Barn!

NEERGAARD.

Og mit vel med! Det bliver her, siger jeg Dig. Skulde jeg give det i dine Hænder!

Tror Du ikke, jeg har større Ret til det end Du?

FLORIZEL.

Kaj! Saa elendig vil Du ikke gøre mig —
det kan Du ikke mene.

NEERGAARD.

Det vil Du faa at se.

FLORIZEL.

Nej, Kaj, det vil Du ikke berøve mig,
ogsaa det. At Du jager mig bort fra Dig,
det kan jeg forstaa, skønt mit Liv er knust,
naar jeg ikke skal se dig mere —

NEERGAARD.

Ti!

FLORIZEL.

Nej, Kaj, Du véd saa godt som jeg, at jeg
ikke bryder mig om andet paa Jorden end at
være hos Dig.

NEERGAARD.

Du skal holde op. Hvor tør Du tale saa-
dan! Du fornærmer mig med din Kærlig-
hed — din Kærlighed, som Du kaster i
Grams.

FLORIZEL

(med halvkvalt Stemme).

Kaj!

NEERGAARD.

At jeg skal tale saadan til Dig! Vil Du narre mig mer endnu? Tror Du mig lige lettroende bestandig? Kort og godt, Du skal ud af mit Hus, fordi Du har behandlet mig som Du har, fordi jeg væmmes ved Dig, fordi jeg ikke vil lade mit Barn opdrage af et Fruentimmer —

FLORIZEL.

Kaj, husk det er mig, Du taler saadan til —

NEERGAARD.

Ja netop Dig, som jeg har elsket saa højt, sat saa højt, villet give mit Liv for at gøre lykkelig — og nu! Hvor foragteligt har Du ikke baaret Dig ad, hvor modbydeligt lavt.

FLORIZEL.

Kaj! Nu skal Du høre mig! Du skal ikke overvælde mig med Skældsord uden at høre Sandheden.

NEERGAARD.

Jeg kender Sandheden, nu.

FLORIZEL.

Kaj, jeg har aldrig løjet for Dig. — Jeg har forbrudt mig i det Ene, jeg har intet andet at rødme over — undtagen det Forfærdelige. Hvordan skal jeg forklare for Dig, hvad jeg aldrig har kunnet forklare mig selv, hvad der blot opfyldte mig med den dødeligste Rædsel. Jeg turde ikke tænke derpaa, for saa syntes jeg, at jeg var det elendigste Menneske paa Jorden, jeg maatte glemme det, bilde mig ind, at det tilhørte et helt andet Menneskes Liv.

Jeg sagde Dig det i Formiddags, jeg var melankolsk og ulykkelig som ung Pige. Livet var mig ofte ganske glædesløst — jeg syntes jeg var Snyltegæst paa Herregaardene, og blandt mine egne følte jeg mig utilpas. Jeg opdagede intet Lyspunkt, hvor jeg saa' hen. Hvad skulde der blive af mig? Jeg tænkte med Gru paa, hvordan min Tilværelse vilde slæbe sig hen. Jeg var undertiden saa træt og ked af Livet, at jeg ønskede mig en dødelig Sygdom og fantaserede over hvor godt og mildt det vilde være ganske stille at svinde hen — men saa var jeg ogsaa overstadig lystig somme Tider, for jeg var jo sund og rask og Folk holdt af mig og forkælede mig og fandt alt hvad jeg gjorde og sagde mageløst. Og jeg havde saadanne stærke Længsler efter Kærlighed og Glæde, efter alt det, som Du

har skænket mig, Kaj, og som jeg kunde have nydt saa lykkeligt — (Hun hulker.)

Jeg véd knap, hvordan det gik til. Jeg kom fra Havdrups, hvor der havde været saa afmaalt og stille, saa koldt og dødt i Præstegaarden. Vejret var saa skrækkeligt og jeg følte mig saa utilpas — og saa var han der.

NEERGAARD.

At jeg skal høre det! Jeg véd, hvordan I mødtes.

FLORIZEL.

Ved Du ogsaa, at aldrig har noget Menneske været ulykkeligere end jeg: Jeg *havde* ingen Skyld! Aa, hvor spandt han mig ind og ægged mig op — sagde, at jeg var anderledes end de andre, at det dagligdags kun gjaldt for de sædvanlige Mennesker, at alt var tomt og kedeligt — kun naar man ingen Hensyn tog, kunde man nyde Livet. — Han vakte den falskeste Æresfølelse hos mig: nu maatte jeg vise mig som andet end en Provinsgaas, anderledes end andre flove og dumme unge Piger. Jeg vidste intet, jeg var saa forvirret, saa taabelig, — saa uskyldig, Kaj, og saa ulykkelig — ja og nysgerrig! Og han benytted' det altsammen. Hvor bar han sig dog samvittighedsløst ad!

NEERGAARD.

Han bar sig ad som Mandfolk gør.

FLORIZEL.

Undskylder Du ham?

NEERGAARD

(som har rejst sig og paa sin Gang over Gulvet har taget Kniven op, staar nu med den i Hænderne).

Undskylder! Forstaar Du da ikke, at jeg pines som en Afsindig, blot Du nævner ham! At jeg ser Jer sammen, aah! Jeg udholder ikke dette. Jeg har kun én Tanke: at jage denne Kniv ind i Livet paa ham. — Det er Galsskab. Jeg kan jo ikke dræbe ham! Mig har han ikke fornærmet. Men jeg bliver ikke Menneske, saalænge han lever.

FLORIZEL

(skælvende).

Ja, Kaj, jeg forstaar nok.

NEERGAARD.

Hvorfor løj Du saadan, hvorfor sagde Du mig ikke alt?

FLORIZEL.

Kunde jeg det? Da vi var forlovede — jeg vilde sunket i Jorden af Skam, og jeg var saa glad over Din Kærlighed, over at Du havde valgt mig, at en saa uhyre Lykke skulde falde i min Lod! — Da vi blev gift — da

vidste jeg først rigtigt, hvad jeg havde gjort — aa Kaj, der var ikke en Fiber i mig som ikke oprørtes naar jeg tænkte —

NEERGAARD.

Ti, ti!

FLORIZEL.

Jeg turde ikke — og jeg vilde, jeg maatte glemme, lade som det aldrig var sket. Og vi levede saa utroligt godt med hinanden — og da den Hemmelighed aldrig kom frem, saa troede jeg, at den var mig tilgivet: jeg havde jo syndet af Uvidenhed.

NEERGAARD.

Og hvad hjælper alt dette?

FLORIZEL.

Sig mig, Kaj, én Ting: tror Du, at jeg har begaaet noget andet Urigtigt end dette, tror Du?

NEERGAARD

(mærkt).

Nej, jeg gør ikke.

FLORIZEL.

Det kan Du ogsaa trygt.

NEERGAARD.

Men dette er nok, nok til at Du er bleven

en anden for mig, nok til at vi maa skilles.
Lad os gøre det kort!

FLORIZEL.

Vil Du virkelig jage mig bort?

NEERGAARD.

Igen! Hvad tænker Du om mig?

FLORIZEL.

Og hvor skal jeg hen?

NEERGAARD

(koldt).

Aa, jeg skal sørge for Dig.

FLORIZEL.

Du véd godt, Kaj, at jeg ikke vilde lade mig ernære af Dig saa! Men det tænker jeg ikke paa, det var jo ligemeget hvordan jeg levede og allerbedst at dø — dø bort fra det altsammen, fra den uhyre Skam og Sorg, fra al den Fortræd jeg har gjort. Jeg kunde ikke leve uden Dig og Barnet — uden Dig som jeg aldrig har havt saa kær som nu, da Du ikke bryder Dig mer om mig, og uden Barnet — aa jeg vilde græde mine Øjne ud. Min lille søde Dreng! Og selv om han var hos mig, hvad kunde det saa hjælpe, jeg vilde

pinen af Ulykkelighed og Samvittighedsnag, fordi Du sad alene uden ham. Nej, skal jeg jages bort, saa er det dog bedst, jeg gaar ene.

NEERGAARD

(sagte, rørt)

Er det min Skyld dette, Florizel?

FLORIZEL

(stærkere).

Og er jeg saa skyldig som Du vil gøre mig? Tænk Dig om, Kaj, hvis dette gjaldt en anden: Vilde Du ræsonnere éns? Har Du ikke mange, mange Gange forklaret mig, hvor uretfærdigt Du fandt vi Kvinder bedømtes, hvor taabeligt Samfundet havde stillet de unge Piger, gjort dem til de unaturligste Væsener — og naar Du sagde sligt, saa gav Du mig Mod — og jeg troede min Uret var mindre. Du var saa mild en Dommer for de andre, Du forstod de hundrede Undskyldninger — hvad Ret har Du nu til at være saa ubarmhærtig haard imod mig?

NEERGAARD.

Fordi Du er min Hustru! Hvad er de andre mig? Du alene bestemmer mit Liv. Hvad hjælper det saa at ræsonnere!

FLORIZEL

(stigende).

Aa Kaj, det har Du ikke Lov at sige. Hvor tør Du undtage mig! Hvor tør Du regne mig til uoprettelig Brøde, til haabløs Fordærvelse hvad I — aa jeg har jo hørt det Kaj — saa hurtigt tilgiver alle andre Kvinder undtagen den, I selv vil besidde. Sanser, Lidskab, Drift, Natur — hvormange Ord har Du havt paa Læben, naar det gjaldt at forsvare selv de rædselsfuldeste Ting, Ting jeg gyste ved uden at forstaa. Det gjaldt de andre, men mig, som Du kjender bedst af alle! Er jeg den samme nu, som jeg var hin Aften? var det mig, Florizel, som Du elskede, der dengang bar mig saa usselt ad? Hvorfor ser Du kun Pletten i mit Liv, hvorfor stryger Du alt bort, hvad ellers er mig — og al den Lykke vi har havt sammen?

NEERGAARD.

Du er netop ikke mere Dig selv for mig — og mind mig ikke om, hvad jeg har nydt som en Daare!

FLORIZEL.

Kaj, Du er grusom.

NEERGAARD.

Jeg siger Dig, Du har mistet for mig netop det, en Mand som jeg forlanger af sin Hustru.

FLORIZEL

(roligt).

Ja, jeg har i en afsindig Time i mit Liv hengivet — nej ladet mig røve mit Legem uden min Sjæl — det har I Mænd hundreder af Gange gjort uden at vi Kvinder tør klage.

NEERGAARD

(tøvende).

Jeg dømmer Dig ikke, men jeg maa handle som jeg føler.

FLORIZEL.

Kaj, lad mig blive og prøv mig — og Dig! Hele mit Liv skal være viet Dig og Barnet, jeg skal tjene Dig som den lydigste af dine Folk. — Dog af din Naade alene vil jeg ikke blive. Men hvis Du tror, at min Brøde ikke er større end den kan tilgives, at Du, saa god og hæderlig Du er, bør bære over med mig, saa prøv mig! Jeg forstaar ikke, at denne Ulykke er uoprettelig, jeg tror ikke, Du alle Dage vil betragte mig og hvad jeg har forbrudt med de samme Øjne som nu. Men mener Du, jeg ingen Skaansomhed er værd, at jeg er et forvorpent og skammeligt Fruentimmer, saa jag mig væk — jeg skal intet sige mere.

(Hun gaar vaklende et Par Skridt.)

NEERGAARD

(efter en Kamp).

Maaske er min Sorg nu dybere end din
Uret er stor, fordi jeg har elsket Dig saa
inderligt. Min Ære synes mig død, alt Lys i
mit Liv slukt.

FLORIZEL

(tungt).

Du kan ikke lide mer end jeg, som selv
har tynget Skammen og Ulykken paa mit
Hoved.

NEERGAARD

(med lav Stemme).

Saa bliv, Florizel — jeg har ikke Ret til
at støde Dig bort.

FLORIZEL.

Kaj, Tak, Tak!

NEERGAARD.

Men haab intet af Fremtiden: den bliver
en grænseløs Ulykke for os begge.

FLORIZEL.

Og Barnet, Kaj!

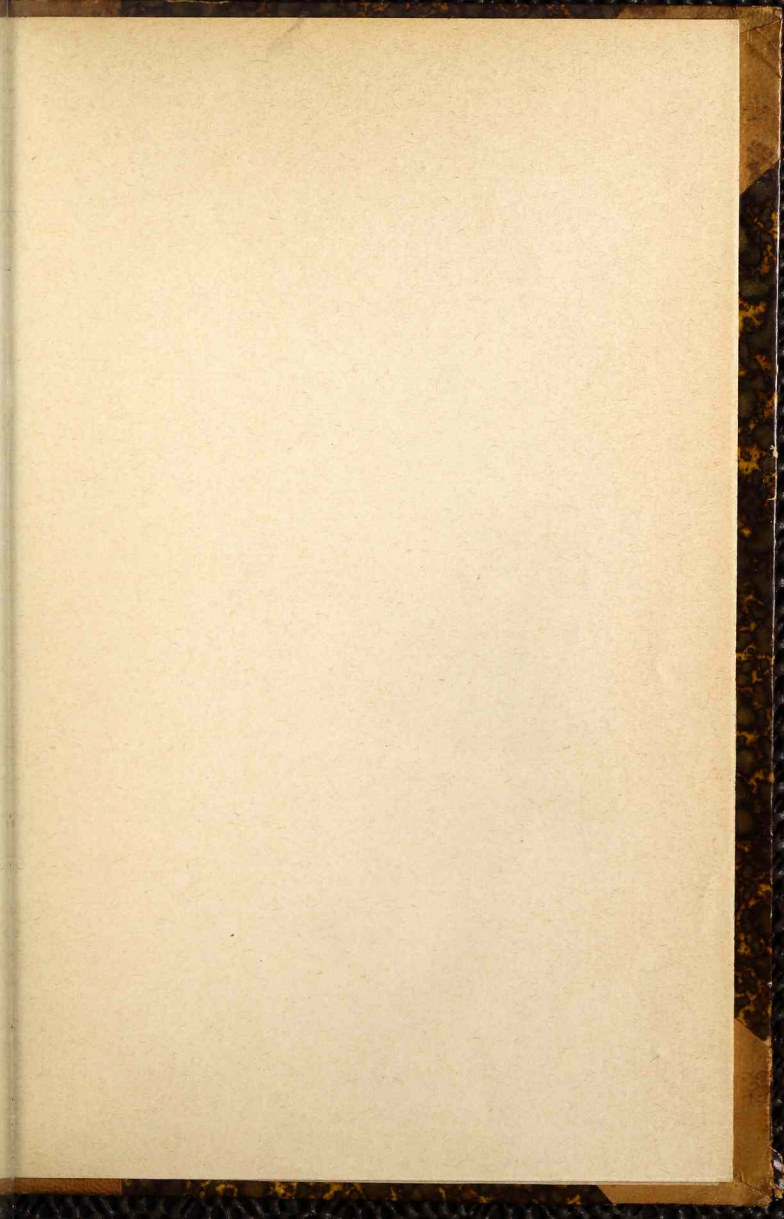
NEERGAARD.

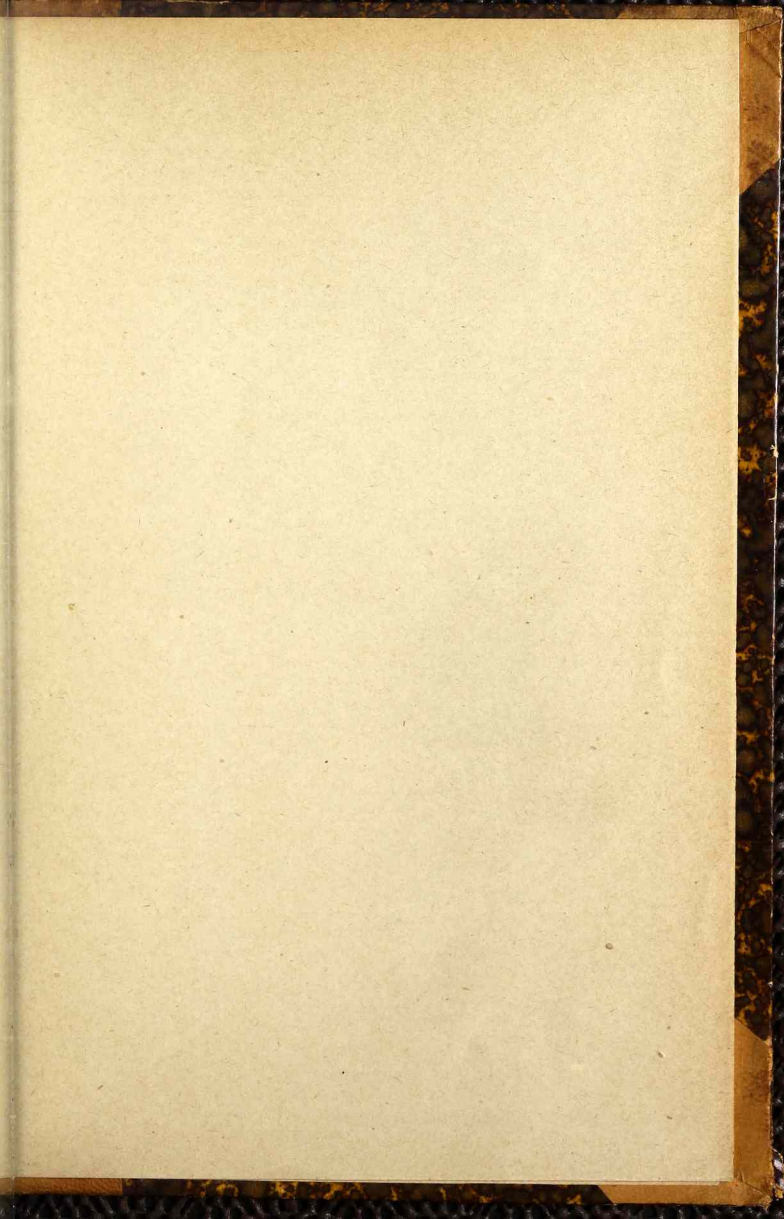
Ja, Barnet! (Hun vil nærme sig ham, han gør en mildt afværgende Bevægelse.) Gaa ind til det og lad mig være alene!

(Hun gaar ud tilvenstre, han sidder og stirrer ud for sig; da hun er ude af Stuen, lader han Hovedet synke ned paa Bordet mellem sine Hænder.)

Tæppet falder.

85 56

